

نکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز چهار شنبه ۲۷ دی ماه ۱۳۲۳

فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - تقدیم مراسله عائله حاج سید ابوالقاسم کاشانی از طرف آقای مهندس فریور
- ۳ - تقدیم و تصویب طرح فازونی به انتخاب کمیسیون پنجنهنفری بقید دو فوریت
- ۴ - اخذ رأی راجع به انتخاب کمیسیون پنجنهنفری
- ۵ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس دو ساعت قبل از ظهر بر ریاست آقای سید محمد صادق طباطبائی تشکیل گردید

صورت مجلس روز یکشنبه ۲۴ دی ماه را آقای طوسی (منشی) قرائت نمودند

ولی مابقی بکمیسیون فرستاده شده است از این جهت است
که بی اجازه نوشته شده وقتی که در کمیسیون تصویب شد
اصلاح میشود. آقای حاذقی.

حاذقی - آقای مؤبد قوامی هم چند جلسه است که
مریض هستند و بوسیله بندۀ از مقام ریاست استجازه کرده اند

رئیس - اجازه ها فرستاده شده است بکمیسیون
عرایض و مرخصی فقط مرضی را گفته شد ما اجازه بنویسند

۱ - تصویب صورت مجلس [
رئیس - آقای عدل در صورت مجلس نظری دارید؟
عدل - بندۀ را آنچا غایب بی اجازه نوشته اند بندۀ همان
روز بوسیله تلفون استجازه کردم و بعلت فوت یکنفر از اقوام
نتوانستم حاضر شوم.]

رئیس - اجازه ها فرستاده شده است بکمیسیون
صدر قاضی.

*) عین مذاکرات مشروح نود و سومین جلسه از چهاردهمین دوره قانون گذاری (مطلوب قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامي غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده:

غائب با اجازه - آقای منصف

غائبین بی اجازه - آقایان: خبر فرهنگ - خلیل دشتی - ذوالقدر - مؤبد قوامی - نقابت - اخوان - کفائی - آصف - امیر ابراهیمی - تویلت - بوشهری - سلطانی - سید ضیاء الدین - فداکار - دکتر رادمنش - تهرانی - معبد - رفیعی - کام بخش - عدل - گله داری - مهندس پناهی - اعتمادی.

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان: صوصام - شریعتزاده - فیروز آبادی - حشمی - دکتر کبان - دکتر مجتبی - پور رضا - قشقائی

صدر قاضی – آقای طوسی در صوت مجلس قرائت فرمودند که بنده پیشنهاد راجع بدانش سرا را پس گرفتم آن روز پیشنهاد راجع بدانش سرا از بنده استرداد نکرد گفتم موقعی که ماده ۸- لایحه مطرح میشود آنوقت مطرح شود تکلیفش معلوم شود این را خواستم عرض کنم اصلاح بفرمایند.

رئیس – آقای دکتر شفق.

دکتر شفق – بنده قبل از دستور عرض دارم.

رئیس – آقای بهبهانی.

بهبهانی – در جلسه گذشته بگوش بنده خورد که آقای طهرانی را غایب بی اجازه نوشته اند ولی نتوانستم باور کنم چون اغلب آقایان اطلاع دارند که ایشان یکماه است که مرض و در مریضخانه بستری هستند ولی امروزهم دیدم باز اسم ایشان را غایب بدون اجازه نوشته اند استدعا میکنم که صورت مجلس را اصلاح کنند.

رئیس – این را اصلاح میکنند. چون نند نویسی از روی تقاضاهایی که در کمیسیون تصویب شده مینویسند از این جهت غایب بی اجازه نوشته اند. آقای مظفر زاده.

مظفر زاده – بعضی مواقع هست که آقایان نمایندگان یک پیشنهاد دهنده اند که ایشان را تأمین کنند و از این لحظه پیشنهاد را مسترد میکنند استدعا میکنم این نکته را در صورت مجلس مرقوم بفرمایند اینطور که آقا خوانده بنده اینطور فهمیدم که در صورت مجلس این قسمت اشاره نشده است خواستم تذکر بدهم که در این قبیل موارد جهه استرداد در صورت مجلس قید شود.

رئیس – اصلاح میشود. اعتراض دیگری بصورت مجلس نیست؟ (گفته شد - خیر) صورت مجلس تصویب شد.

رئیس – چند نفر از آقایان اجازه نطق قبل از دستور خواسته اند.

جمعی از نمایندگان – دستور. دستور.

مهندس فریور – بنده باور دارم در دستور مخالفم.

مرآات اسفند پاری – استدعا میکنم اجازه بدھید بنده عرض لازمی دارم.

رئیس – یک طرح پیشنهاد شده است ثوبت آقای مرآت راجع آن طرح است که در موقع خودش مذاکره خواهد فرمود. آقای مهندس فریور.

مهندس فریور – اجازه بفرمائید چند کلمه قبل از دستور صحبت شود بعد از آن وارد دستور شویم. آقایان مطلقاً اجازه ندادن برای مذاکرات قبل از دستور یک حقی را از نمایندگان تلف میکنند کاهی از اوقات یک مطالبی است که لازم است در مجلس گفته شود ما ده روز، بیست روز، ده جلسه صبر میکنیم یک مطالبی را بعرض مجلس برسانیم و اجازه داده نمیشود این مطالب خیال میکنم لازم باشد بنده امروز یک مطالبی را میخواهم بعرض مجلس برسانم (رئیس- آن مطلب مانع ندارد که جزء دستور هم بفرمائید) بنده دو کامه عرض دارم که باطالة کلام هم عادت ندارم دو دقیقه تمام میشود

رئیس – آن را میشود در دستور هم گفت و قتی وارد دستور شدیم آنوقت آن مطلب را بفرمائید حق دارید جزء دستور هم بفرمائید. حالا باید رأی بگیریم بورود در دستور آقایانی که موافقند با ورود در دستور قیام فرمایند (عدم بیشتری قیام نمودند) چهل و پنج نفر است. اکثریت است [۴- تقدیم مراسله عائله حاج سید ابوالقاسم کاشانی از طرف آقای مهندس فریور]

آقای مهندس فریور.

مهندس فریور – بطبق آئین نامه یکنفر و کیل می تواند وقتی که یک کاغذی با وجوده شده و تقاضا شده است در مجلس خوانده شود در مجلس بخواند و تقدیم کند...

محمد طباطبائی – اینکه جزء دستور نیست.

پور رضا – این که جزء دستور نیست دستور لایحه

بودجه است حضرت ریاست پناهی

مهندس فریور – آقای رئیس اجازه فرمودند. کاهی اوقات و کیل و ظایفی دارد برای اینکه مرتع اهالی است اشخاص شکایت میکنند به مجلس و تقاضا میکنند این شکایت در مجلس خوانده شود مخصوصاً اگر این شکایت موجه باشد.

بنده این دفعه دوم یاسوم است که راجع به بازداشت شدگان

صحبت میکنم و خیلی جای تأسف است که اگر عملیاتی عرض لازمی دارم.

در دوره های پیش شده بود از قبیل لغو کاپیتولاسیون چهل نفر عائله بی سرپرست ایشان در تهران در کمال پریشان خاطری میگذرانند ما عائله معظم له از نمایندگان مجلس خواهش میکنیم که از نظر حفظ شؤون قوه مقننه که خود از ارکان آن هستند بلحاظ مقام و کلتی ایشان و از نظر حفظ شؤون قضائی واستقلال مملکت و از جهه رعایت اصول آزادی که دولت بریتانیا باسم آن این همه فدا کاری میکنند انتقال فوری ایشان را به مرکز جهه توجه بصحت و نیز آزادی ایشان را خواستاریم والا برای روشن شدن حقایق و اینکه هیچگونه اتهامی برایشان نبوده و نیست و وجود ایشان در جامعه ایرانی باعث اینهمه سوء تفاهمات سیاسی بوده تقاضا داریم چنانچه خود ایشان در اعلامیه خود تقاضا کرده بودند تشکیل محکمه ملی داده و ایشان را با حضور طبقات ایرانی و خارجہ محکمه علنی کنند تاسیه روی شود هر که در او غش باشد. تا اگر در محکمه علنی تقصیری متوجه ایشان گردید لا اقل ما عائله معظم له و عموم مردم ایران بدانند که گرفتاری ایشان به تقصیر بوده و آقایان انگلیسها از تشکیل این محکمه رویه عدل و انصاف خود و طرفداری از آزادی و حقوق ملل ضعیف را در دنیا نشان داده و برای دیگران عبرت باشد و در صورتی که غرض دیگری در کار نباشد تقاضای مشروع اخیر ماراخواهند پذیرفت از طرف عائله آیة الله حاج سید ابوالقاسم کاشانی که پرسش امضاء کرده است. عرض کنم مدت مدیدی است که عائله آقای حاج سید ابوالقاسم کاشانی با غلب و کلای طهران رجوع کرده اند به آقای دکتر مصدق هم رجوع کرده اند (دکتر مصدق – بنده سوال هم کرده ام) ایشان سوال رسمی هم کرده اند از قرار معلوم ایشان سخت مرض هم هستند هم مرض کلیه دارند هم مرض قلب و فوق العاده بایشان سخت هیگزند و بد میگزند و بنده فکر میکنم آنچه که نوشته شده است صحیح باشد با محبوب سیاسی باید یک طور های معینی رفتار کرد بر فرض اینکه محبوب سیاسی هم باشند و بعلاوه هیچ جای دنیا معمول نیست که یکنفری رانگاه سه دارند برای یک مدت غیر محدودی خوب بود محکمه

میکردد و با آنها اطلاع میدادند که شما بیست روز، بیست سال محبوس هستید که بی تکلیف نماند آقا این بی تکلیف ماندن بدترین چیزها است انتظار از موت اشد است این تردید ندارد، انتظار بدترین چیزها است ما انتظار داریم از دول مقquam که برای آزادی جانشانی میکنند این قواعد و قوانین را در نظر بگیرند.

رؤیس - بنده با آقای مهندس فریور عرض کردم که این را بگذارید برای جلسه بعد.

دکتر طاهری - این عمل مخالف رأی مجلس بود و قی میگردد اگر اطلاع مستقیمی بددست آورند صریحاً و با همان شجاعتی که در خور مقام بلند روزنامه نگاری و هدایت افکار است اصل عمل را بآنام و نشان و معرفی شخص بنویسند و تنقید کنند نه اینکه یک سره نمایند گان و مجلس را بغير آنچه هستند بباد اعتراف بگیرند آنچه مخالف صراحت لهجه باشد دلیل این است که طرفدار کل آلد کردن آب و ماهی گرفتن خواهند بود. نکته دیگری راهم که دیر و زدر حضور جمعی از آقایان عرض کردم در اینجا تکرار میکنم البته هر مرد پاک و درست کرداری طبعاً دارای شهامت است از آقای بیات تختست وزیر انتظار دارم از وزراء و وزارت خانها تحقیق عمیق بفرمایند از چندی باین طرف چه عملیاتی و راجع به چه اشخاصی در آنجاها انجام شده و تشریف بیاورند پشت فریون صاف و صریح بفرمایند تحقیق زودتر و بهتر و شفاف شود و کمک بزرگی در کار این طرح کرده باشد. عقیده بنده این است هر کس و هر دولت و هر وزیری اینطور شهامت بخراج داد قابل ستایش و تقدیر است و باید مجلس شورای ملی همه قسم پشتیبانی از او بکند و این نیک تا ابد برای او باقی بماند معلوم است وزیر عوض شده، دولت تغییر کرده ولی سوابق و فعل و افعالهایی که در وزارت خانه شده بکلی محو نشده و بخوبی آشکار است. عرض این تذکر راهم لازم دیدم واستدعا میکنم به دوفوریت این طرح فوراً رأی گرفته شود و افراد کمیسیونی که باید معین شوند انتخاب بشوند و از همین امروزهم مشغول انجام وظیفه بشوند.

رؤیس - آقای دکتر شفق.

-۵-

و مخصوصاً برای اینکه بیشتر استقلال فکری خود را حفظ کنم با این اراده از عضویت فراکسیون میهن هم بر کنارم و بهیچ فرد و اجتماع و حزب و دستهای انتساب ندارم هر فکر و عمل خوبی را پیروی میکنم و از آنچه مخالف سلیقه و عقیده ام تشخیص دادم جداً احتراز و مبارزه خواهم کرد. در اینجا بخودم حق میدهم و از مجلس شورای ملی اجازه میخواهم بنام قدمت همکاری که با آقایان ارباب جراید دارم از بعضی آنها گله کنم که شایسته نیست بهر مسموعی اعتماد کنند اگر اطلاع مستقیمی بددست آورند صریحاً و با همان شجاعتی که در خور مقام بلند روزنامه نگاری و هدایت افکار است اصل عمل را بآنام و نشان و معرفی شخص بنویسند و تنقید کنند نه اینکه یک سره نمایند گان و مجلس را بغير آنچه هستند بباد اعتراف بگیرند آنچه مخالف صراحت لهجه باشد دلیل این است که طرفدار کل آلد کردن آب و ماهی گرفتن خواهند بود. نکته دیگری راهم که دیر و زدر حضور جمعی از آقایان عرض کردم در اینجا تکرار میکنم البته هر مرد پاک و درست کرداری طبعاً دارای شهامت است از آقای بیات تختست وزیر انتظار دارم از وزراء و وزارت خانها تحقیق عمیق بفرمایند از چندی باین طرف چه عملیاتی و راجع به چه اشخاصی در آنجاها انجام شده و تشریف بیاورند پشت فریون صاف و صریح بفرمایند تحقیق زودتر و بهتر و شفاف شود و کمک بزرگی در کار این طرح کرده باشد. عقیده بنده این است هر کس و هر دولت و هر وزیری اینطور شهامت بخراج داد قابل ستایش و تقدیر است و باید مجلس شورای ملی همه قسم پشتیبانی از او بکند و این نیک تا ابد برای او باقی بماند معلوم است وزیر عوض شده، دولت تغییر کرده ولی سوابق و فعل و افعالهایی که در وزارت خانه شده بکلی محو نشده و بخوبی آشکار است. عرض این تذکر راهم لازم دیدم واستدعا میکنم به دوفوریت این طرح فوراً رأی گرفته شود و افراد کمیسیونی که باید معین شوند انتخاب بشوند و از همین امروزهم مشغول انجام وظیفه بشوند.

رؤیس - آقای دکتر مصدق.

نقه‌الاسلامی - مظفرزاده - تیموری - دکتر معظمی - زیگی - آشتیانی - مؤید ثابتی - تیمور ناش - صدریه - مرآت اسفندیاری - عزت‌الله بیات - امینی - جمال‌امامی - دکتر مجتبه‌هدی - رضا حکمت - دکتر مصدق.

طوسی - آقای دکتر مصدق مخصوصاً دوامضاء فرموده‌اند اجازه هیفره‌اید راجع بهمین موضوع دوشه کامه عرض کنم. البته برنده و هر شنونده ناگوار است خیلی هم ناگوار است بلکه بدترین فحشها است که گفته شود یا نوشته شود نماینده مجلس و کیل ملت آن کسی که مدعی است ملت، جامعه کشور در سایه اراده و عمل من باید برای راست هدایت شود خود آلد گهائی داشته باشد آن کسی که بزرگترین و سفگین ترین بار مسئولیت و کالت را میخواهد بدوش خود بگیرد در درجه اول باید از هر آلد گی میرا باشد یعنی اعمالش طوری باشد که هیچ نسبتی باو نیچسبد طبیعی که باشد خود او زرد روی - از او داروی سرخ روئی مجوى صدق گفتار و حسن کردارش را جامعه ملت افراد کشور قضاوت کنند و عملاً بهم‌اند که یگانه جاده مستقیم برای تأمین سعادت کشور و سعادت موکل منحصراً صحت عمل است اول دامن خودش را از هر نوع آلد گی تمیز نگاهدارد تا بتواند سرمشق دیگران باشد و نصایح و اقداماتش مفید و مؤثر و قابل قبول باشد چطور ممکن و شایسته است به نماینده یک چنین نسبتی داده شود که خود او و دیگران و حتی مولکینش سرافکنه باشد. بنده در پیروی از منویات همکاران مختار عقیده دارم اگر خدای نخواسته یکنفری بنام نمایند گی وجود داشته باشد که مستوجب نسبت زشتی بشود باید همه دست بددست هم داده از پله‌های بلند مجلس سرنگونش کنند بهمین دلایل یک دنیا مشعوف هستم که موقع خوبی بددست آمد از این خواب سفگین سهمگین بیدار شدیم و بخود آمدیم که برای آبروی مجلس و کشور چاره بیندیشیم و بهترین چاره تصویب فوری همین طرح است و باید اصلاحات حقیقی از همین جا شروع شود. بنده که یکنفر از امضا کنند گان این طرح هستم باامضاء خودم بیش از قیمت جانم ارزش میدهم

و در این باب رسیدگی کند و رفع این اظهارات را بکند **محمد طباطبائی** - پس دولت چکاره است؟ دولت خودش برود اینکار را بکند.

رؤیس - چون اعلام شده بود دستور لایحه بودجه است اول باید رأی گرفته شود اگر مجلس اجازه داد که این طرح جزء دستور باشد بعد مطرح شود.

اهمی - مطرح بفرماید اگر فوریت‌ش رد شد از دستور خارج میشود.

طوسی - بنده پیشنهاد کردم که این طرح در درجه اول جزء دستور مجلس گذارده شود اجازه بدهید که این طرح را بخوانم بعد رأی گرفته شود (بعضی از نماینده‌گان - مانع ندارد بخوانید).

(طرح تقدیمی بوسیله آقای طوسی بشرح ذیل قرائت شد) ریاست مجلس شورای ملی. بمناسبت شایعات و انتشاراتی که چندیست در جرائد بعمل می‌آید این پیشنهاد را تقدیم و با قید دوفوریت تصویب آنرا درخواست میکنیم.

تصمیم - نظر باین که شایعانی دائیر بداخله بعضی از نماینده‌گان مجلس شورای ملی در برخی از معاملات راجع به کالاهای انحصاری و اقدام برای تحصیل اجازه ورود پاره اجناس و غیره سوء استفاده از مقام خود بمنظور انتفاع مادی در جراید انتشار می‌باشد و نظر بلزم تحقیقات در اطراف شایعات و اتخاذ تصمیم شایسته نسبت بکسانیکه در صورت ثبوت شایعات مزبور مسئول و مستحق تعقیب خواهند بود از این روی مجلس شورای ملی طبق اصل ۳۳ متمم قانون اساسی کمیسیونی از پنج نفر نماینده‌گان بانتخاب مجلس تشکیل و مأمور می‌کند که تحقیقات جامع الاطرافی بعمل آورده و گزارش لازم را از تاریخ اتخاذ تصمیم در ظرف یکماه به مجلس شورای ملی تقدیم نماید. دولت مکلف است کلیه اسناد اطلاعات و وسائل تحقیق را در اختیار کمیسیون بگذارد. فرمانفرمائیان - شریعت زاده - دولت آبادی -

رؤیس - بنده هم عرض کردم که باید رأی گرفته شود طرحی است پیشنهاد شده راجع به تشکیل یک کمیسیون تحقیق برای رسیدگی بیک اظهاراتی که به بعضی از نماینده‌گان نسبت هایی داده شده است که آن کمیسیون تشکیل شود

طوسی - بنده امضا کرده‌ام اجازه میفرماید بخوانم.

رؤیس - آقای دشتی.

دشتی - راجع به تغییر دستور مجلس اول باید مجلس رأی بدهد. دستور امروز قانون بودجه است اگر بخواهید وارد چیز دیگر بشویم باید مجلس رأی بدهد.

رؤیس - بنده هم عرض کردم که باید رأی گرفته شود طرحی است پیشنهاد شده راجع به تشکیل یک کمیسیون تحقیق برای رسیدگی بیک اظهاراتی که به بعضی از نماینده‌گان نسبت هایی داده شده است که آن کمیسیون تشکیل شود

-۶-

دیگر شفق – به بنده اجازه فرمائید قبل از اینکه راجع باین پیشنهاد آقای طوسی اظهار نظری کرده باشم مقدمه عرض کنم که بواسطه ذهن کندی **کیه دارم** بنده تشخیص ندادم که آئین نامه چطور با این وضع عمل مجلس تطبیق میکند بکرات دیده شده است که دستور و قبل از دستور توی هم رفته است یک نقط قبیل از دستور شروع شده است وسطش وارد دستور شده اند یا اینکه مجلس رأی داده است وارد دستور شویم بعد نقط قبل از دستور شروع شده است بنده هرچه آئین نامه را ورق زدم نفهمیدم که چطور دستور قبل از دستور میشود و قبل از دستور دستور میشود و جناب آقای رئیس محترم مجلس هم قبل از دستور و دستور راعایت نفرموده اند و بنده تصور میکنم آقایانیکه قوه قضائیه کشور هستند برای اداره و نظامات داخلی مجلس نتوانسته اند تا اسرار یک ترتیب صحیحی دهند. بنده مدتی قبل یک طرحی با مضای سی، چهل نفر برای نقط قبل از دستور تهیه کرده بودم و پیشنهاد کردم و آن مدتی است مانده است و باز متحیرم که چطور شد امروز بورود دستور رأی گرفته شد و مجلس رأی بورود دستور داد و بعد از آن نقط قبل از دستور شروع شد و باز بنده نفهمیدم راجع باین پیشنهاد که طرح شود مجلس موافق بود یا خلاف. اما درباب خودپیشنهاد بنده بعنوان مختلف میخواهم عرض کنم پیشنهاد بنده ایست است که این طرح بسیار مفید است و بایستی مجلس که مرکز اصلاحات این کشور است از هر نوع شایبه و نسبتی میرا بشد و موقعی نمکن است که سوء ظن اشخاص خارجی را بتواتری از خودمان رفع کنیم و از خودمان با تمام صراحة دفاع کنیم که آقایان نمایندگان که بشرافت خود و شرافت کشور علاقه دارند این طرح را پیذیرند اما باید در نظر بگیریم که که این طرحی که آن با دوفوریت مطرح میشود طوری نباشد که بعد پشیمان شویم و پشیمان شویم که چرا فلان هاده را گذاشتیم یافلان مطلب را نگذاشتیم یا درفلان موضوع بحث کردیم یا نکردیم بنده با این طرح کمال موافقت را دارم ولی آقایان اجازه فرمایند که این طرح امروز مطرح

دشته‌ی – آقای دکتر معظمی حضر تعالی دکتر در حقوق

رئیس – آقای دشتی.

دشته‌ی – آقای دشتی که از دستور خارج شده.

رئیس – آقای دشتی.

دشته‌ی – آقای دشتی که در مجلس مراحل قانونی آن طی شده باشد. طرحی که در مجلس خوانده شد دو فوریت آن تقاضا شده وقتی که فوریت اول و دوم تصویب شد خودش بالطبعه جزء دستور میشود (هاشمی این مذاکرات فعلاً راجع بدستور است) وقتی که فوریت تصویب شده هم دستور شده است که فوریت طرح معلوم میشود ولی وقتی که فوریت اول آن رد شد معنی آن این خواهد بود که از دستور خارج شده.

رئیس – خیر این نظر اشتباه است اول باید جزء دستور مجلس باشد بعد وارد فوریت شویم. آقای هاشمی.

هاشمی – بنده نوبت خود را میدهم به آقای دشتی.

دکتر معظمی – اجازه بفرمایید عرض بنده تمام نشد.

دشته‌ی را یاطرحی را میشود جزء دستور قرار داد که قبل

مرحل قانونی آن طی شده باشد. طرحی که در مجلس خوانده شد دو فوریت آن تقاضا شده وقتی که فوریت اول و دوم تصویب شد خودش بالطبعه جزء دستور میشود (هاشمی این مذاکرات فعلاً راجع بدستور است) وقتی که فوریت تصویب شده هم دستور شده است که فوریت طرح معلوم میشود ولی وقتی که فوریت اول آن رد شد معنی آن این خواهد بود که از دستور خارج شده.

رئیس – آقای دشتی.

دشته‌ی – آقای دشتی دکتر معظمی حضر تعالی دکتر در حقوق

دکتر اعتبار – اجازه میفرمایید بنده توضیح بدهم (بنده

تکلیف خودم را بهتر میدانم آقا دستور امروز بودجه بوده است حالا میخواهیم دستور را تغییر بدهیم و این طرح را

در دستور بگذاریم حالا باید رأی گرفته شود. آقای دکتر

اجازه میدهد که دستور سابق را عمل نکنند و دستور جدید را مطرح کنند (معظمی).

دکتر معظمی – عرض کنم بعقیده بنده برای اینکه سابقه بدی ایجاد نشود باید توضیح داده شود که این طرح

حالا قابل طرح نیست تا جزء دستور قرار بگیرد باید قبل

بغوریتش رأی گرفته شود بعد اگر فوریت تصویب شد جزء دستور شود.

رئیس – خیر این نظر اشتباه است اول باید جزء دستور

میکنم این کشور است از هر نوع شایبه و نسبتی میرا بشد

و موقعی نمکن است که سوء ظن اشخاص خارجی را بتواتری

از خودمان رفع کنیم و از خودمان با تمام صراحة دفاع

کنیم که آقایان نمایندگان که بشرافت خود و شرافت کشور

علاقه دارند این طرح را پیذیرند اما باید در نظر بگیریم که

که این طرحی که آن با دوفوریت مطرح میشود طوری

نباشد که بعد پشیمان شویم و پشیمان شویم که چرا فلان

هاده را گذاشتیم یافلان مطلب را نگذاشتیم یا درفلان موضوع

بحث کردیم یا نکردیم بنده با این طرح کمال موافقت را

دارم ولی آقایان اجازه فرمایند که این طرح امروز مطرح

در آن مملکت قوی بشود راه قوش چیست؟ راه قوش این است که مجلس شورای ملی بتمام معنی محترم باشد (صحیح است) و راه احترامش هم این نیست که ماها برای خودمان عنوان و مزايا و خصائص قائل شویم راه محترم شدن مجلس شورای ملی این است که افراد مجلس شورای ملی سرمشق درستی و صحبت واقع شوند. سرمشق اطاعت و احترام بقواین باشند. بنده خیلی مفتخر خواهم شد و اسباب امیدواریم خواهد شد اگر ماتوایم چند نفر عضوی که در مجلس هستند اگر یک کار بدی کرده باشند آنها را خود مجلس مجازات کند و بنظر من این اولین قدمی است که ما بطرف عدالت و دموکراسی و **تحکیم اصول مشروطیت** بر مداریم بنابراین بدون هیچ ترسی و بدون هیچ ملاحظه بنظر من باید اکثریت مجلس شورای ملی با این لایحه موافقت کنده کس هر کار خلافی کرده است مطرح شود و رسیدگی شود و روشن شود برای اینکه مکرر شده است در خارج که من صحبت کرده ام با مدیران جرائد و بایک اشخاصی و دیده ام که با یک نظر تحقیر آمیز و موهنه نسبت بنمایندگان مجلس شورای ملی نگاه میکنند بدون تعارف بنده عرض میکنم که اکثریت قاطع مجلس شورای ملی خوب هستند و مردمان شریفی هستند (صحیح است) منتهی بعضی از اشخاص پیدامیشوند که برخلاف وظیفه شان تخطی میکنند از حدودشان و بعضی از اوقات هم یک ندامن کاریهای و یک جهالهای باعث میشود که اسباب تحقیر مجلس شورای ملی میشود و بعضی اوقات یک کارهای میشود که مجلس شورای ملی را یک خرد خفیف و موهون میکند. حتی بطور مثل عرض میکنم بعضی اوقات بیک منظور خوبی اقداماتی میشود و یک صدمه ای به مجلس شورای ملی زده میشود مثلاً این تصمیمی را که اخیراً هیئت رئیسه مجلس شورای ملی گرفته است که مجلس زود تشکیل شود البته خیلی خوب است معهداً بعضی معایب پیش می آید که نتیجه خوبی از این عمل گرفته نمیشود مثلاً یک روز می بینیم قبل از اینکه اکثریت حاصل شود زنگ زده میشود و سی چهل نفر میباشد

رئیس - آقای ملک مدنی.

مهندس فریور - آقای دشتی بعنوان مخالفت بافوریت دوم صحبت کند.

فریورت دوم مطرح است.

رئیس - آقای هاشمی.

اینجا جمع میشوند چون اکثریت نمیشود مجلس تعطیل میشود و یک وضعیت موهنی برای مجلس ایجاد میکنند در صورتی که بسیار نیت خوب و نیت شریفی بوده است این تصمیمی را که هیئت رئیسه اتخاذ کرده است برای اینکه مجلس زودتر تشکیل شود. حالا بنظر بندۀ تمام آن و کلائی که غرضی ندارند و میل دارند حکومت ملی و مجلس شورای ملی تقویت بشود باید با این طرح موافقت کنند و مخصوصاً چهار یا پنج نفر از مردمان با تقویت و سود که بی اغماض هم باشند باید انتخاب شوند و برond تحقیقات کنند و یک تبرئه ازساحت مقدس مجلس شورای ملی بشود از این جهت و برای اینکه توافق نظری در مجلس شورای ملی بشود راجع با انتخاب اعضاء کمیسیون و با یک شکل پخته‌ای هم این طرح بگذرد بعقیده بندۀ خوب است آقایان بایک فوریت موقوفت کنند برود به کمیسیون و در جلسه آتیه مطرح شود.

رئیس - آقای فریور.

مهندس فریور - بفوریت اول رأی بگیرید فوریت دوم که مطرح شد بندۀ عرضی دارم.

رئیس - بافوریت اول مخالفی نیست؟

دھستانی - بندۀ مخالفم.

رئیس - بفرمائید.

دھستانی - عرض کنم بعقیده بندۀ هر کاری باید عملاً ثابت شود این طرح بهترین طرحی است که پیشنهاد شده اینکه آقایان میفرمائند اگر با دوفوریت باشد تحقیق مطالعه در نمایند بندۀ عقیده ام اینست که تصویب این طرح با دو فوریت باشد و هیچ باکی هم نداشته باشد.

رئیس - شما که موافق بودید رأی گرفته میشود به

فوریت اول موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.

فریورت دوم مطرح است.

مهندس فریور - آقای دشتی بعنوان مخالفت بافوریت

دو مصحت کردند اجازه بدھید حالا موافق صحبت کند.

رئیس - آقای هاشمی.

هاشمی - البته بهترین قوانین دنیا در هر ملکتی آن قانونی است که در ترتیب ابتلای روز ایجاد ووضع میشود بنده خیلی خوشحال که چند روز پیش در کمال وضوح و روشنی پرده از روی این مطلب برداشتم که مجلس باید مرا شود و بعداز چند روز همیشیم به محمد الله می بینم در مجلس اسرار عتدۀ ای از آقایان نمایندگان محترم بلکه همه نمایندگان متوجه این قسم شدند و باین نتیجه رسیدیم که این طرح امضاء شدو امروز تقدیم شد حالا فوریت دوم مطرح است و بنده موافقم باشند که همین امروز هر دو فوریت تصویب شود.

تصدیق میفرمائید آقای دشتی یاک چیزهایی است در این

ملکت که مرور زمان آثار آنرا محو میکند طبعاً وقتی که

این طرح بکمیسیون محلول شد آنوقت در کمیسیون یک

مدتی طول میکشد و قضیه سرد میشود (صحیح است) همانطور

که رسیدگی بحسابهای بیست ساله آقای طوسی و سایر

چیزها شد (صحیح است) اگر می بینید این اتهام نسبت

بمجلس شورای ملی هست یکی دو تا شاید هیچ هم نبوده

است بگذارید فوراً رسیدگی شود این ملکت یک مملکتی

است که در آن شهرت زیاد است 'حرف زیاد است' حرف

بیمدرک زیاد گفته میشود خدا کند نسبت به رکس که این

حرفها گفته میشود دروغ باشد و مانمیتوانیم نسبت به رکس

یک حرفی بر اشیم ولی این حرفها آلوهه میکند دامان

همه را استدعا میکنم که آقایان با فوریت دوم هم موافقت

بفرمایند و این هم یک چیز ساده و روشنی است صدق نظر آدم

در یک محوطه ای نشسته اند و میگویند بعضی از آنها از حدود و

ظایف شان خارج شده اند و آن عده میخواهند برای تبرئه خودشان

دوره چهاردهم قانون گذاری

مذاکرات مجلس

صفحه ۱۷۳۸

رسیدگی بکنند و اشخاصی که مورد اتهام هستند اینها را مشروحاً جزء لایحه بکنند و معلوم بکنند که چه کارهایی را باید رسیدگی کی یکنند بطور ابهام ممکن است نقض غرض بشود برای اینکه اینجا بطور کلی نوشته شده است که در کلیه اموری که و کلا مته شده اند یا ارباب جراید نسبت بآنها یک نسبتها داده اند بنابر این این کمیسیون تا قیامت لنگ خواهد ماند برای اینکه هر مطلبی را که رسیدگی بکنند باز مطلب دیگری در دستور میگذارند که اسباب معطلي باشد ولی وقتی که گفتند باید فلان امور را رسیدگی بکنند خیلی زود گزارش آن بمجلس میآید وقتی که گفتند به ۱۰ فقره رسیدگی بکن و راپرت آنرا بمجلس بده ممکن است در عرض یک هفته آن ده فقره را رسیدگی کند و راپرت آنرا بمجلس بده ولی اگر چنانچه بطور مطلق نوشته شود این کارها تمامی ندارد و کمیسیون رسیدگی نخواهد کرد برای اینکه وقتی که آمد نشست رسیدگی بکنند یک اتهام دیگری پیش خواهد آمد بنا بر این بندۀ تصور میکنم که اگر از یک فوریت صرف نظر بکنید بهتر باشد که بکمیسیون برود و زودتر مطالبی را که باید رسیدگی بشود جزو دستور کار آن کمیسیون بگذارد.

یکنفر از نمایندگان - آقا آن وقت از کمیسیون بر نمیکردد.

رئیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - بعقیده بندۀ لازم بود که یک همچو کمیسیونی تعیین بشود و یک همچو عملی را مجلس اجرا بکند همانطور که آقای دشتی فرمودند برای اینکه مجلس باید منزه و مبرا از تمام آلایشها و از تمام این سوء تفاهمها بشود اگر یک نفری فرض آسوء استفاده کرد باید معلوم بشود و در جراید اعلام بشود و سلب مصونیت بشود مثل یکنفر مجرم تحت تعقیب واقع شود (صحیح است) برای اینکه دیگران از آلایش و اعمال سوء آنها مبرا باشند و بی جهت یکنده ای را مورد بحث و صحبت قرار ندهند و اگر هم جراید نوشته اند بعقیده بندۀ خوب هم بوده است که نوشته اند بندۀ از آن

دوره چهاردهم قانون گذاری

مذاکرات مجلس

صفحه ۱۷۳۸

چند لغایت نمایندگان - آقای هاشمی موافق بودند حالا باید یکنفر مخالف صحبت کند.

بهبهانی - اجازه میفرمائید؟

رئیس - آقای بهبهانی مخالفید؟

بهبهانی - بنده عرض کنم یا آقای ملک مدنی؟

رئیس - بین خودتان حل بفرمائید.

ملک مدنی - آقا شما بفرمائید.

بهبهانی - بنده اساساً برای همان نظری که آقای دشتی فرمودند مخالف بودم با اینکه طرح یک چنین مطلبی بمجلس بیاید و نظرم این بود که این کار را باید اگر یک اتهام یا یک نظری نسبت بیک اشخاصی هست دولتها که می آیند یک شجاعتی داشته باشند در مقابل سؤال یاد مقابله فشارهای مجلس آنها یک شجاعتهایی داشته باشند بیایند پای این تریبون و بگویند فلان و کیل فلان کار را کرده است (صحیح است) و بپرسیم باشند این شجاعت را داشت اسباب اتهام کلیه آقایان که از این در بعنوان و کالت وارد میشوند پایی این تریبون و بگویند فلان و کیل فلان کار را کرده است بفرمائید اگر یک وزیری این شجاعت را داشت اسباب اتهام کلیه آقایانی که از این در بعنوان و کالت وارد میشوند نمیشود جرائد هم آنقدر نسبت بنمایندگانی که باید حقوقشان محفوظ باشند و همه را بیکچوب نمیرانند و همه را مته نمیکرند یک وزیری جرأت بخارج میداد و میآمد اینجا و میگفت فلان و کیل فلان عمل را کرده است و سلب مصونیتش را میخواست برای اینکه برود و محکمه بشود ولی حالا این طرح آمده است بمجلس و چون آمده است بمجلس رد شدنش از مجلس خیلی بد است و بیشتر اسباب اتهام مجلس خواهد شد.

دکتر مصدق - رد نمیشود آقا،

بهبهانی - بنده عقیده ام اینست که یک فوریت تصویب شود الا آن تکلیف این تصمیم معلوم نیست و معلوم نیست که این کمیسیون چه خواهد شد نوشته اند کلیه اموری که در جراید نوشته اند این کلیه امور از چه قبیل است؟ کدام است؟ این است که بنده عقیده ام این است که یک فوریت بشود بمائد و برود بکمیسیون اموری را که با پایان کمیسیون

طرح و از این شرحی که نوشته شده است نمره عقلائی گرفته نمیشود. زیرا اینها میروند بکمای دو ما دیک تحقیقاتی میکنند و یک مطالبی را میشنوند بعد چه میکنند؟ (نمايند کان - گزارش میدهند) خوب گزارش میدهند به مجلس این گزارش فایده اش چیست؟ این است که اگر آقایان اجازه میدادند و این میرفت بکمیسیون از لحاظ قانون و از لحاظ قانون اساسی و مصونیت و کیل که اینجا گفته شد سلب مصونیت مصونیت که سلب نمیشود بنابر این اگر از لحاظ مسئولیت نماينده مطالعه بیشتری میشد آنوقت معلوم میشد اگر یک کسی تقسیری کرده است چه باید کرد و الا امضاء کردن این طرح نتیجه ای ندارد و مخصوصا این را عرض میکنم و شماهم آقای مهندس فریور یادداشت بفرمائید از این قانون نتیجه ای گرفته نیخواهد شد همه‌ندس فریور - همان ژستش هم خودش خوب است . **طباطبائی** - خوب مگر ژستش بفرمائش شما خوب باشد نسبت بخارج و انعکاس آن در روزنامه ها که مجلس امروز یک چنین حرفی زد و یک چنین مذاکره ای کرد .

هاشمی - اشخاص آن را خوب انتخاب کنند نتیجه
گرفته میشود .

طباطبائی - ... اشخاص آن که معلوم نیست عده اش
هم معلوم نیست و مورد نظر است و از طرف دیگر اشخاص
که همینطور سر راست و رو راست انتخاب نمیشوند نمیدانم
کی ها انتخاب میشوند و چه کسی انتخاب میشود اینها مهمه اش
قابل ملاحظه است . بله اینجا هم ذنو شته اند که مدعی خصوصی
کیست اینها یک مطالبی است که آقایان باید دقت بفرمایند .

رئیس - آقای کاظمی .

کاظمی - عرض کنم بمناسبت از زیاد و مغایلی ندارم
برای اینکه هر چه لازم بود آقای دشتی اینجا بیان فرمودند
خواه ما بخواهیم خواه نخواهیم در نتیجه یک سوء تفاهی
که نسبت به جامعه مجلس شورای ملی ایجاد شده مجلس
شورای ملی باید از این حرفهای وهن آهیزی که نسبت داده

کنیم و تطبیق کنیم با اصول . در اینجا نوشته شده است که بعضی از نمایندگان در برخی از معاملات راجع به کالاهای احصاری اقدام کرده اند خوب طرف این معامله البته دولت است و اگر یک وکیلی آمده است بادولت یک معامله‌ای کردۀ است و آن معامله خلاف قانون بوده است طرف معامله دولت است . عرض کنم این را اگر آقایان اجازه میدادند همانطور که صحبت شد میرفت در کمیسیون ویک چیز اساسی و صحیحی به مجلس می‌آمد این البته بهتر بود برای اینکه این آقایان می‌نویسند که عده پنج نفری انتخاب می‌شوند و وظایف آنها و اختیارات آنها معلوم نیست و هیچ نمیدانیم این کمیسیون که مأمور شد تا چه وقت صلاحیتدارد .

منظفر زاده - برای مدت یکماه است .

طباطبائی — اجازه بدهید اختیارات این کمیسیون هم معلوم نیست همین دلیل محدودیت که فرمودید میدنویسد بعد از پاک ماه که رفت کارهایش را کرد به مجلس شورای ملی گزارش میدهد خوب این یعنی چه ؟ این مجازات شد و گزارش هم داد به مجلس شورای ملی بعد چه میدشود ؟

طیباطبائی - ... اولاً بمحض قواین مملکتی اگر کسی جرمی مرتکب شده است جزای آن در قواین جاریه هست (هاشمی - مجری ندارد) دولت مجری قانون است . بنده در اول مطلب عرض کردم که دولت چه کاره است خود دولت طرف معامله است اگر اجتناس از حصاری بیک نفر دونفر چند نفر داده است کی داده است ؟ دولت داده است و این بد مطلبی نبود که آقای بجهانی تذکر دادند متأسفانه دولت دارای آن عرضه و کفایت و قدرت نیست والا اگر باشد اگر کسی

بر خلاف قانون و مقررات رفته است چیزی خواسته است
اولاً چرا موافقت کرده است و اگر شده است حالا که یک
چنین فکری هست و مجلس طرفدار صحت عمل است چرا
نمی‌آیند اینجا بعرض مجلس برسانند که ما تعقیب بکنیم ؟! این
کمیسیونی که می‌خواهند درست بکنند پنهان نظر من از این

رئیس - آقای کاظمی

کاظمی - بنده موافق هستم اگر مخالفی هست
مخالف ناید صحبت کند.

اردلان - بنده در کلیات عرضی دار.
هاشمی - اصلاً این کلیات ندارد.

رئیس - آقایان بعضی‌ها همگویند باید در کلیا صحبت شود. در صورتیکه یك ماده پیشتر نیست.

جمعی از نماینده‌گان — کلیات ندارد ماده واحده ا داشته‌ی — مذاکره در کلیات یک وقتی است که لا دارای چند ماده باشد که در اینصورت اول راجع به کلیات می‌شود بعد راجع به مواد ولی فعلاً چون ماده واحده است کلیات ندارد خود ماده مطرح است (صحيح است)

رئیس - آقای طباطبائی شما مخالفید

طباطبائی - یہی

رڈیس - دفتر مائیں۔

طباطبائی - عرض کنم آقایان توجه فرموده اند که
اصولاً بندۀ با فوریت ها مخالف هستم چون این عمل از لحاظ
قانون صحیح نیست. برای اینکه قانونگذاری دارای
مرحله است که ساده ترین قوانین باید آن مرحل را طبق
پکند و این را من مکرر اینجا عرض کرده‌ام که تقدیر
لایحه و طرح بقید فوریت خلاف اصل است و این خلاف
اصل را دولتها مرتکب می‌شوند و مجلس باید جلوگیری
کند متاسفانه خود مجلس هم در این دوره ملاحظه فرموده
که مکرر این خلاف اصل را مرتکب شده است و در بعض

از موادرد هم خود ما خیلی زود متوجه شده ایم که آشنا
کرده ایم والا با اصل مطلب اگر من موافق نباشم که مواد
آنکه خود آقا را نهاده و دلایل شاهد از

من وزارت توانی و ادارات دولتی را کمتر بگذرانم و درایران
کارها دخالت ندارم و طرفدار این اصل هم هستم که و کیل

نماينده مجلس باید آدمی باشد پاک متقدی و صحيح العمل اين طرح از لحاظ تطبیق با اصول و قوانین قضائی بنظر هم احتیاج زیادی دارد که مطالعه کنند و این قانون را درس

اـشخاصی هستم که عقیده دارم که اگر کسی یک عمل بدی دارد باید در جراید مطرح کنند اساساً وظایف جراید دیگر حکومت مشروطه همین است که اگر یک مطالبی مستوفی باشد مکشف پشود و عامه مطلع بشوند و اما اینکه بنده با دو فوریتیش موافق هستم بنظر بنده اشکالی که برای آقایار هست این است که طرز انتخاب ۵ نفر چه صورتی خواهد داشت؟ و ممکن است وقت راهنم بگیرد بنده عقیده ام اینست و پیشنهاد هم کرده ام که باین کیفیت قانون را بگذرانیم و بعد از آنکه دو فوریتیش گذشت بشعب اختیار بدهیم که بنده رأی مخفی یکنفر را انتخاب بگنند و البته اشخاصی باشند که باصلاحیت باشند و همانطوری که گفته شد اشخاص مطلع جدی باشند که بنده این کار را رسیدگی بگنند و نتیجه اثر را به مجلس اطلاع بدهند بنده فکر میکنم می بینم که غیر از این هم راه دیگری ندارد زیرا اگر حالا ما بخواهیم در مجلس رأی بگیریم بانتخاب ۵ نفر یا ۶ نفر این موضوع در سایه هم مذاکره نشده است.

هیئت‌نامه فریور - اکثریت نسبی میگیریم،
ملک هلانی - . . هر کسی بفرمایش خودش یک چیزی
مینویسد و این عمل در نتیجه شاید چیز خوبی از کار در زیاد
این است که پندت عقیده دارم که بفوریت دوم هم رأی پذیریه
که در خاتمه همین جلسه شعب تشکیل بشود و از هر شعبه
یک نفر برای مخفی انتخاب شود و معروفی کنند به مقام ریاست
مجلس و این همانعی ندارد حالا هم پندت عقیده ام این است
که همین امروز این مطلب از مجلس بکنارد و با تأخیرش

جمعی از نمایندگان - کافی است آقا رأی بگیرید .
رئیس - رأی میگیریم به فوریت دوم آقایانی که

موافق هستند قیام نمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .
مهندس فریور — آقا بنده یک پیشنهاداتی دارم .

دشتهی - اول طرح را باید پخوانند.

شده است و در جراید نوشته شده است. جلوگیری کند. کسانیکه پاکدامن هستند حاضر نیستند که اگر رفاقت خودشان یک گناهی دارند این را بعده بگیرند و باید این کار را رسیدگی کنند. بنابراین همین فرمولی که امروز در مجلس شورای ملی مطرح است و بندهم امضاء کرده ام تنها راهی است که برای رسیدگی باین موضوع بنظر ما رسیده است حالا اگر راه دیگری بنظر کسی دیگری مرسد اظهار کند جز این چه میشود کرد فقط راه این است که تحقیق کنند در دوازده دولتی و در پروندها و اشخاصی که نسبت به آنها یک حرنهای گفته میشود رسیدگی شود اگر این مطالب صحیح است که چرا سایرین آلوده با آن چیزها بشوند. اماموضعی که خواستم تذکر بدhem مسئله انتخاب اشخاصی است که برای این کار انتخاب میشوند. این مطلب خیلی اهمیت دارد برای اینکه پای آبروی مجلس شورای ملی درین است باید کسی که انتخاب میشود در درجه اول بی غرض باشد و سلامت اخلاق او در نظر hem معلوم باشد و در درجه دوم یک مرد جسور و شجاعی باید باشد و درین اینکه بیغرض است ملاحظه hem نباید داشته باشد. مسئله سوم که برای هر قاضی یکی از صفات برجسته آن قاضی است دقت نظر است (هاشمی - البته صحیح آن) یعنی با یک دقت فوق العاده و با در نظر گرفتن تمام اطراف و جوانب بتواند یک گزارشی بمجلس شورای ملی بدهد. در هر صورت اصل موضوع دیگر قابل بحث نیست و فقط موضوع انتخاب این اشخاص است که بنده نمیدانم در مجلس باید انتخاب بکنیم یا اینکه در شب بطوطی که نتیجه آنطور که عرض کردم حاصل شود. حالا بنده عقیده ام این است که اول طرح را تصویب بکنیم بعد برای اینکه موقع اجرا بگذاریم در اطراف اینکه چطور اشخاصی را انتخاب کنیم که از هر حیث مورد توجه باشند چند ساعتی نزد خودمان صحبت خواهیم کرد تا نتیجه بگیریم.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - اگر کافی است که رأی بگیریم.
منظفرزاده - آقای دکتر مصدق اجازه خواسته اند.
رئیس - حالا نوبت آقای فرمند است.
مهندس فریور - مذاکرات کافی است آقا رأی بگیرید
اردلان - بنده با کفایت مذاکرات مخالفم.
رئیس - آقای اردلان.
اردلان - عرض بنده فقط دو کلمه است که این طرح بهترین پیشنهادی است که شده ولی چون نوشته اند کلاهای انحصاری این عبارت تنها صلاح نیست (مهندس فریور - و غیره hem دارد) چونکه باید نسبت بهمه چیز باشد یعنی یک رسیدگی که نسبت بیک و کیلی میشود باید نسبت به تمام قضایا بشود. مخالفت بنده از این است که فقط نسبت بکلاهای انحصاری تنها نباشد و نظر بنده این است که عرض کردم اگر آقایان تأمین میفرمایند بنده hem البته موافقم.
جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - باید پیشنهاد کفایت مذاکرات بدنهند تا رأی بگیریم. آقای فرمند
فرمند - بنده کاملاً با این طرح موافق هستم و خیال میکنم که این یک قدم خوبی است که از طرف مجلس برداشته شده چون آن حرنهای که در پیرون هست و در باره بعضی از آقایان و کلا شایع شده است مرتفع خواهد شد البته بنده امیدوارم که تمام این حرنهها صحت نداشته باشد و تمام آقایان مبربی باشند اما اینجا یک مطلبی است که بنده میخواهم عرض آقایان بر سانم. البته ما بشر هستیم و ممکن است تحت تأثیر استفاده های دنیوی واقع شویم و پای مالغش پیدا بکنند و ما باید hem حرارتی را که امروز برای این قضیه خرج میدهیم hem حرارت را برای مأمورین دولت hem بخرج بدیم و در موقع طرح پروگرام دولت بنده بعرض آقایان رساندم که یک وزارت تفتیش و رسیدگی تعیین شود برای دولت و این وزارت تفتیش و رسیدگی البته باید از اشخاص صحیح

تشکیل بشود. شما فرض بفرمائید ما آمدیم تفتیش کردیم و ۵ نفر را در مجلس گیر آوردیم تا وقتی که مأمورین دولت مشغول این کارها هستند...
دکتر هلالق - اول باید مجلس درست بشود.
فرمند - ... البته هر دو باید درست بشود (نمایندگان - اول مجلس باید درست شود) و بنده موافقم که این کار را بکنیم و دفعه hem پیشنهاد کردم که وزارت تفتیش و رسیدگی مستقل درست بشود. بنده میخواهم این فکر را آقایان hem تعقیب بکنند چون این یک فکر بسیار خوبی است و باید تعقیب بشود و این را hem خواستم عرض کنم که بنده عقیده دارم که این یک ماهی که گذاشته شده است کافی نیست که پنج نفر از و کلا برند و بتوانند یک کاری بکنند این را hem بنده عقیده دارم که دو ماه باشد.
رئیس - آقای پور رضا شما مخالف هستید؟
مهند فریور - بنده پیشنهاد کفایت مذاکرات کرده ام است دعا میکنم قرائت شود.
رئیس - پیشنهاد آقای مهندس فریور :
پیشنهاد کفایت مذاکرات را مینمایم
مهند فریور - اجازه بفرمائید درباره پیشنهادم یک توضیحی عرض کنم.
رئیس - آقای مهندس فریور.
مهند فریور - عرض کنم قریبان این بار این بلا در سینه های ما بود و این تهمت و افترا و توهیناتی که میشد بحق یا ناحق دیروز اینجا یک جرقهای زده شده و این مخزن باروت را منفجر کرد...
جمعی از نمایندگان - چه بود؟
مهند فریور ... یک اتفاقی افتاد...
هر آن اسفندیاری - بنده خودم آنرا توضیح هیدم.
مهند فریور ... بنده وارد جزئیات آن نمیشوم
فعلاً یک احساساتی در مجلس موجود است و آقایان از این احساسات استفاده بکنند و این طرحی که برای اصلاح خود ما است زودتر تصویب بفرمائندزیرا اگر ما بخواهیم سایرین را اصلاح کنیم تاوقتی که خود من خرما خورده ام نمیتوانم

منع خرما خوران را بکنم یک عدد از آقایان برای اینکه طرح را فعلاً نکهدار نمیکویند دولتها مایدیدیا نمیبدکویند اگر یک نماینده ای سوءاستفاده کرده است. بنده عرض میکنم که این دولتها مانه شهامت آزادارند نه شجاعت این کار را دارند حالا اگر مجلس این کار را نکند افتضاحش بیشتر میشود. والله بالله اعتبار فرد فرد ما در جامعه از موقعیکه و کیل نبودیم پائین تر آمده است (صحیح است) خواهش میکنم از موقع استفاده بفرمائید و با این طرح موافقت بفرمائید و اگر اصلاحاتی بنظر آقایان میرسد. همانطور که آقای کاظمی فرمودند در ضمن پیشنهاد ممکن است بفرمائند تا اصلاح شود. بنده خیال میکنم آن ۵ نفر را که آقای کاظمی فرمودند و باید انتخاب بشوند اگر در همین جلسه انتخاب بشوند و نیتفتد بشعبه و کمیسیون این بهتر است چون اگر بیتفتد بشعبه و کمیسیون دیگر انتخاب نخواهد شد زیرا میرود روی یک خیالات دیگری که بکلی منحرف خواهیم شد این است که بنده یک پیشنهادی hem در موقع خودش عرض میکنم و اگر شده است با کثریت نسبی hem شده است شروع کنیم و این کار را مرور تمام کنیم و این یک کامه را که آقای فرمند میگویند کافی نیست و اگر کافی نبود ممکن است تمدید بکنیم این کار مهمی نیست این است که آقایان موافقت بفرمائند و بکفایت مذاکرات رأی بدهند و یکی دو تا پیشنهاد داده ام هر قدر ممکن است پیشنهاد کمتر داده شود که این کار عملی شود.

منظفرزاده - بنده با کفایت مذاکرات مخالف اجازه میفرمائید؟
رئیس - بفرمائید.

منظفرزاده - بطوطی که آقایان میدانند دیروز افتخار پیشنهاد این طرح ببنده بود و امروز hem بفوریت اول و دوم رأی دادم ولی آقای طباطبائی یک چیزی که فرمودند که باید قضیه روشن شود باین جهت برای روشن شدن قضیه بنده

بکفایت مذاکرات رأی نمیدهم . ایشان باید بدانند که مجلس مطابق اصل ۳۳۳ متمم قانون اساسی درخیلی از موارد اختیار دارد که یک کمیسیونی مجلس انتخاب کند و برود رسید کی کند و این عمل مخالف استقلال قضائی کشور نیست این کمیسیون هرود رسید کی میکند و اگر بعضی از متهمن را قابل تعقیب دانست باین قضیه خواش رأی میدهد و بعد میفرستند به محکم جزائی یا محکم قضائی برای اینکه مجازات بشوند . اما اینکه فرمودند دولتها مرا اگر وظیفه شناس بودند چکار میکردند این را خواستم عرض کنم اگر دولتها باشند چکار نمیکردند ما باین کارها گرفتار نمیشدیم و محتاج باشند قانون نبودیم تمام بدینختی بواسطه همین است اگر ما یک دولت وظیفه شناسی داشتیم که این قضایا پیش نمیآمد حالاهم مجلس بخواهد در همین قضیه رسید کی کند و از همین رسید کی بقضایا به بینند آیا معاون جرمی هم در خارج بوده است یا نه و اگر هست پیدا بشوند . بنا بر این یک اصلی است که واجب است بهش رأی بدهیم و بهیچوجه مداخله ای هم در امور قضائی نکرده ایم این یک تحقیقاتی است که گزارش آن راهم میآیند بمجلس میدهند .

جمعی از نمایندگان – رأی بکیرید .

رئیس – آقای شهاب فردوسی

گله‌داری – بنده اخطاراظامنامه دارم اجازه میفرمائید؟

رئیس – آقای گله‌داری

گله‌داری – اولاً بنده خیلی متأسف هستم که بین آقای مرآت و بنده پس از دوستی چهل ساله ای که مرحوم پدر بنده با ایشان داشته است یک چنین قضیه ای واقع شده است و خدا شاهد است که اول از ایشان شروع شد . اولاً ایشان فرمودند که من از ایشان سوال کردم که شما نخ گرفته اید؟ بنده عرض میکنم و کیل چه حقی دارد که یک چنین سوالاتی را بکند

جمعی از نمایندگان – چطور حق ندارد ؟ ! دوستانه است .

هر آت اسفندیاری – تعجب میکنم آقای رئیس بدون اینکه درباره این موضوع رسید کی کند و ایشان را مجازات نمایند چرا اجازه نطق میدهند .

گله‌داری – درست است که صحبت دوستانه است ولی سوال ایشان عین توهین بوده است و سوال دوستانه غیر از توهین است دوستانه هر کس میخواهد سوال کند بنده هم

ملی شده است کارش این است . بنده لازم است با کمال جرأت خدمت آقایان عرض کنم در مورد معامله ای که شده بود بوسیله یکی از نمایندگان آقای صالح در مدت یکماه و نیم توانست جواب بگیرد (نمایندگان – اسمش رابرت مائید کی بود) در موضوع معامله رشیدیان بود که آقای صالح وزیر دادگستری بودند قبل از آقای منصور السلطنه و این یک ماه و نیم که عرض میکنم حداقلش است بلکه هم بیشتر از یک ماه و نیم مکاتبه میکرد باوزارت پیشه و هنر که پرونده این امر را بفرستنده اینکه سوال شده بود که چقدر پارچه داده شده است ولی بهیچوجه جواب نمیدادند . حالا اگر این هیئت با این ترتیب که دستش بسته است شروع بکند چون بازدازه یک مستنبط هم اختیار ندارد تصور نمیرود که کاری ازش ساخته باشد (هاشمی – مجلس گزارش میدهد) حالا مخصوصاً بنظر بنده رسید و با چند نفر از آقایان دکترهای درحقوق و آقای منصور السلطنه هم صحبت کردم و برای اینکه بتوانند واقعاً این هیئت کار بکند و قضیه آن کریم شیرهای نشود که با پشتی و مج پیچ و اینها بیاید بگویید بنده شرفیاب شدم و کاری توانستم مکنندگانه یک همچو پیشنهادی بمنظلم رسید و دادم حالا بسته بنظر آقایان است .

رفیع – بنده مخالف باین پیشنهاد هستم اجازه میفرمائید توضیح بدهم ؟

رئیس – آقای رفیع .

رفیع – عرض کنم مقصود آقایان این است که این مسئله تحقیق بشود و پنج نفر از آقایان معین بشوند و این قضایائی که شهرت پیدا کرده بروند تحقیق بکنند و بعرض مجلس برسانند . اینها که مأمور اجرای مجازات نیستند که بروند هدیع را بگیرند این ۵ نفر که انتخاب میشوند برای این است که اینها طرف وثوق مجلس هستند پس از اینکه آمدند موضوع را به مجلس اظهار کردد و گزارش دادند و موضوع روشن شد مجلس خودش تحقیق میکند (مهندس فریور ادارات نمیگذارد که این هیئت تحقیق بکند) چون آن عده ۵ نفری که برای تحقیق معین میشوند ۵ نفر ازو کلای

این هیئت دارای تمام اختیاراتی که قانوناً به مدعیان عمومی و مستنبطین تفویض شده خواهد بود .

رئیس – آقای مهندس فریور .

مهندس فریور – این هیئت مأمور میشود که برود در ادارات و بهینه کمچه معاملاتی با نمایندگان مجلس شورای

شهاب فردوسی - اجازه میفرماید بنده یک توضیحی بدهم؟

رئیس - آقای شهاب.

است نه مشاجره شما و ایشان.

گله‌داری - اجازه بفرمایید آقای مرآت فرمودند که بنابر آنچه در جرائد نوشته میشود بنده هزار بیچه نخ گرفته ام بنده هم الان عرض میکنم که نخ گرفته ام و حاشا نکرده ام هزار بیچه نخ خرد ام چون تاجر هستم بیایند رسید گی کتنداش که مخفی نیست و برای موکلینم خریده ام مدارکش هم حاضر است اگر بنده یک بیچه از این نخ ها را فروخته ام و استفاده کرده ام بنده را دار باز نمایم.

بعضی از فمایندگان - از کی گرفته اید آن را هم بفرمایید.

گله‌داری - اجازه بفرمایید آن عرض میکنم بعضی ها

هم میگویند که این مربوط بدکتر میلسپو و میسیون

آمریکائی است بنده عرض میکنم این ابدأ بدکتر میلسپو

مربوط نیست و مربوط بوزارت پیشه و هنر است وقتی که آقای دکتر نجفی وزیر پیشه و هنر بودند ایشان فروشگاه را باز کردند و از جمله نقشه هایی که داشتند این بود که چون

قدار زیادی از اجنباس دولتی در ابناها مانده بود و نفوخته

بودند ایشان گفتند که بنده این اجنباس را حاضر هستم که در دسترس همه بگذارم و بفروشم. بنده هم یک تقاضای کردم

برای خرید یک مقدار اجنباسی که مورد احتیاج محل بود و

نه تنها بنده اجازه خرید نخ گرفتم اجازه دویست تن سمنت

هم گرفتم و آن نخی را که گرفتم حاشا نمیکنم مدارکش هم حاضر است و علاوه بر این اجازه خرید پارچه نخی هم گرفتم

متنها نخ را زودتر تحویل گرفتم ولی آنها تحویل گرفته

نشده است. این وزارت پیشه و هنر و این هم بنده که مقداری

نخ گرفته ام و حاشا هم نکرده ام و مخصوصاً این مطلب را خواستم

عرض کنم که این قضیه اصلاً بدکتر میلسپو مربوط نیست و

دکتر میلسپو روحش هم از این موضوع باخبر نیست که بخواهند ایشان را لکه دار بگذند.

به سابقه زندگی آنها نباشد و نسبت به پیشنهاد این اشخاص هم بنده مخالفم زیرا باید رأی مخفی گرفته شود (صحیح است) رئیس - آقای مهندس فریور.

مهندس فریور - عرض کنم آقای روحی سنگ بزرگ علامت تزدن است اگر ما بخواهیم بگوئیم که بحساب شهریور و حساب ۲۰ ساله هم رسیدگی شود و اینهارا هم ضمیمه بگذار اصلاً انجام نخواهد گرفت. مقصود ما این بود که اول خودمان را اصلاح کنیم یعنی بکار نمایند گران رسیدگی شود و اگر سوء استفاده هایی کرده اند رسیدگی بگذیم. استدعا می کنم اگر طرح های جداگانه ای دارید اضافه بر این پیشنهاد برای این که از شهریور به این طرف بحساب بیست ساله رسیدگی شود آن را بیاورید جداگانه به تصویب بررسانید

دکتر اعتبار - بنده خواستم عرض کنم که نظر آقای طوسی و آقای روحی کاملاً تأمین است و معلوم شده است. زیرا در آن لایحه لغو اختیارات دیوان محاسبات مکافشده است که بحساب های بیست ساله رسیدگی بگذارد بنابراین کار را زیاد سنگین نگنید (صحیح است)

جمعی از فمایندگان - آقای روحی پس گرفتید؟

روحی - خیر بنده پس نمیگیرم.

رئیس - رأی گرفته می شود به پیشنهاد آقایان روحی و طوسی موافقین قیام نمایند (عدد سه کمی برخاستند) تصویب نشد.

پیشنهاد آقای دکتر اعتبار:

پیشنهاد میکنم پس از کلمه دولت اضافه شود: « رئیس کل دارایی »

رئیس - آقای دکتر اعتبار

دکتر اعتبار - عرض کنم این شایعاتی که اغلب داده می شود این ها بیشتر مربوط به کالا های احصاری است و این کالا های احصاری دادت آن ها در اختیار دکتر میلسپو بوده است و پرونده های این کار هم در اختیار ایشان است. بنابراین بنده همراه همراهانی که نکنند والبته لجه باشند و از کسی ملاحظه نکنند والبته لکه انها مهندس هم

فریور هم تویشان باشند و دونفر هم از هیئت رئیسه باشند که دیگر اسباب معطلی نشود و بمذاکرات خاتمه داده شود و خلاص شویم.

حاذقی - چون لایحه بودجه هم هست موافقت کنند که بلکه این کار تمام بشود.

رئیس - بکسی اجازه نخواسته است ممکن است رأی گرفته شود.

بعضی از فمایندگان - این پیشنهاد باشد برای آخر.

رئیس - پیشنهاد آقایان روحی و طوسی قرائت میشود:

تبصره ذیل را پیشنهاد میکنیم.

تبصره - این کمیسیون مکلف است که نسبت بعملیاتی که در پخش کالاهای احصاری پس از شهریور ماه ۱۳۲۰ شده و رؤسای وقت مسؤول آن هستند نموده و کسانی که سوء استفاده کرده اند آنان را تسلیم داد گاه نمایند.

مهندس فریور - بنده مخالفم.

رئیس - آقای روحی.

روحی - عرض کنم آقا ما همه کارها یمان یا افراط است یا نفریط است. مثلاً طرحی که آقای طوسی پیشنهاد کرده که بحساب های ۲۰ ساله رسیدگی شود (صحیح است) همینطور مانده است ولی من علاقه دارم که به کالاهای احصاری و پخش کالا از بعد از شهریور تا بحال کاملاً رسیدگی شود و معلوم شود که سیگار کی گرفته است صابون کی گرفته است و صریح عرض میکنم که باید باین کارها واقعاً رسیدگی شود مدت زیادی هم نیست دو سال و خورده ایست این کمیسیون اجازه داشته باشند که رسیدگی کند و اگر هم از متصدیان کسی در این کار تخلف کرده است آنها هم تعقیب بشوند و تسلیم داد گاه بشوند. بنده از کسانی هستم که کاملاً موافق که هر کس سوء استفاده کرده است حتی یک دینار هم کرده است بایستی در جامعه معروف بشود که این دزد و ناپاک است اما این ۵ نفر باید اشخاصی باشند که دارای صراحت لهجه باشند و از کسی ملاحظه نکنند والبته لکه انها مهندس هم

نکرده ام عرض میکنم ایشان بدhem؟

رئیس - آقای شهاب.

شهاب فردوسی - عرض کنم بنده پیشنهاد کرده ام که

مدت ۱۵ روز باشد و علت مخالفتم این است که بنده خیال میکنم که مجلس شورای ملی باید صراحة داشته باشد در آن چیزی که مطرح میشود. موضوع این طرح همین موضوع

انهای است که باقای گله داری نسبت میدهد و شاید بعضی از قضایای دیگر هم باشد (بعضی از فمایندگان) - اینطور نیست

موضوع آقای گله داری تنها نیست مربوط بهمه است (یکمی).

قضیه رشیدیان است و یکی هم این موضوع است بنده چیز دیگری بنظرم نمیآید.

نمایندگان - خیلی چیزها است.

شهاب - اگر هست که تصریح بگنید چیست چون

اگر معلوم شود ۱۵ روز وقت کافی است که بروند رسیدگی کنند دیگر این دو ماه که پیشنهاد شده چه معنی دارد؟

هاشمه - صحبتها دیگر هم هست صحبت واگون است صحبت سیگار است چرا اینقدر عجله میکنید بگذارید رسیدگی شود.

رئیس - رأی میگیرم به پیشنهاد آقای مرآت.

مرآت - بنده پس نمیگیرم.

رئیس - پیشنهاد آقای امینی.

بنده پیشنهاد میکنم اشخاص زیر با اختیار یک نفر مستنبط انتخاب شوند: **مهندس فریور** - **دکتر معظمی** - **نبوی** -

صادقی - هاشمی.

رئیس - آقای امینی.

امینی - بنده برای اینکه خاتمه داده باشم بمذاکرات

این عرض را میکنم البته بنی فمایندگان محترم اشخاص پاک خیلی هستند و آمبارا دوشوا ندارم در این قضیه و عقیده ام

این است که از هیئت رئیسه دو نفر باشد و سه نفر دیگر هم از مجلس باشند و بنده مخصوصاً صاصی کردم که دونفر حقوق دان

باشند و آقای نبوی و آقای دکتر معظمی و آقای مهندس باخوانند ایشان را لکه دار بگذند.

مکلف بشود آقای دکتر میلسپو هم باید مکلف بشوند ولی اگر واقعاً ایشان هم جزء دولت هستند بنده پس می‌کنم.

جمعی از نمایندگان – بله ایشان هم جزء دولت هستند رئیس – پیشنهاد آقای دکتر مصدق:

بیشنهاد می‌کنم که اضافه شود اعضاء کمیسیون می‌توانند برای کمک خود هر یک از کارمندان دولت را دعوت نمایند.

آقای دکتر مصدق

دکتر مصدق – بنده می‌خواهم عرض کنم که تا مجلس درست نشود دولت درست نمی‌شود و هیچ مکن نیست برای این که خود بنده در دوره چهارم وزیر مالیه بودم یکی از مأمورین مالیه که بنده حالا نمی‌خواهم اسم ببرم از محل مأموریت خودش از صندوق دولت پانزده هزار تومان ملک خرید.

حاذقی – حالا هم سرکار است آقای دکتر؟

دکتر مصدق – آقا جازه بدھید عرض کنم بعد که حساب این را رسید کی کردند قریب نود هزار تومان باقی آورد. کمیسیون محاسبانی که آن جا بود گفتیم که جساب این شخص را طوری برآورد کنید که ما بتوانیم بگیریم و جمعاً سی و هشت هزار تومان بدھکار شد.

بنده برای این که بتوانم تعقیب بکنم یک سلب مصونیتی از مجلس دوره چهارم خواستم آقایان تصدیق می‌کنند که وضعیت و اخلاق امروز ما از دوره چهارم بدتر شده و بهتر نشده (صحیح است) در دوره چهارم تقاضیم و قتی که بنده سلب مصونیت آن وکیل را از مجلس درخواست کردم برخاستند گفتن آقای وزیر مالیه شما یک ظرف از لجن پر کرده اید و می‌خواهید سر و کلا پیاشید؟ بنده گفتم که

بنظر بنده موفق می‌شود دکتر مصدق – بلی در پیشنهاد خودم هم خواستم عرض بکنم بنده قائلم که هیئت هر یک از کارمندان دولت را که می‌خواهد به کمک خودش دعوت بکند وقتی که توanst،

بنظر بنده موفق می‌شود **یکی از نمایندگان** – پیشنهاد بجدد آخونده شود (پیشنهاد آقای دکتر مصدق بشرح سابق قرائت شد) **دشتی** – اجازه می‌فرمایید؟ رئیس – بفرمائید

خبر فرمند – دکتر مصدق – حکمت – فرمند – تجدد تهرانچی (اردلان – خود جنابعالی)... خیر بنده نیستم – آقای سلطانی – آقای امیرتیمور – (دکتر مصدق – آقای مهندس فریبور – آقای مهندس فریبور – آقای عامری – آقای دکتر معظومی – البته عده زیاد هستند و من چون دیدم زیاد هستند – ده پانزده نفر را اینجا ذکر کردم رئیس – برای تائید اظهارات آقای دشتی عرض می‌کنم ما تا کنون ۲۵ پیشنهاد داریم و اگر یکی پنج دقیقه هم طول بکشد دو ساعت می‌شود یکربع هم بظهور داریم حالمگر آقایان لطف بفرمایند و پس بگیرند (یکی از نمایندگان تا دو ساعت بعد از ظهر هم طول بکشد اشکالی ندارد)... اگر آقایان موافقند پیشنهادات را مسترد دارند که همین امروز تمام شود

شهاب فردوسی – بنده پیشنهاد خود را پس می‌گیرم رئیس – پیشنهاد آقای دهستانی :

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می‌کنم با قید قرعه دوازده نفر برای کمیسیون معین شود.

دهستانی – بنده مسترد کردم

رئیس – پیشنهاد آقای رحیمیان :

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می‌کنم باید قید شود نمایندگان دوره سیزدهم نیز که در امور خواربار یا کالاهای انحصاری دخالت یافتوصیه‌ای به مقامات مربوطه نموده اند شامل این رسیدگی و این تحقیقات باشد

مهندس فریبور – آقای رحیمیان خواهش می‌کنم پس بگیرید ما خودمان را می‌خواهیم اصلاح کنیم

رحیمیان – بنده پس گرفتم

رئیس – پیشنهاد آقای تهرانچی :

اینچنان بپیشنهاد می‌کنم که این کمیسیون تا آخر دوره چهاردهم برقرار بماند و هرگونه شایعه که بعداً هم نسبت بسوء استفاده به وکلا پیش آمد نماید رسیدگی و گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم نماید.

هاشمی - شبیه این پیشنهاد هم شده است، آقای مسعودی پیشنهاد کرده اند.

رئیس - آقای تهرانچی
تهرانچی - اینطور که در این لایحه نوشته شده است

مثلاً اینست که این کمیسیون فقط نسبت بگذشته تحقیق میکند بنده تصور میکنم اگر بخواهید از این عمل نتیجه بگیرید این کمیسیون باید تا آخر دوره برقرار بماند که اگر از خارج چیزی شنید یا در جراید دید، این را هم عرض کرده باشم که این فرمول برای چیزهای نیست که در جراید انتشار یافته باشد بلکه این کمیسیون تا آخر دوره باید باشد که اگر از خارج کاغذی باو مستقیماً یا غیر مستقیم وبا امضا یا بدون امضا رسید بتواند باین اتهامات رسیدگی کند (هاشمی - شبیه این پیشنهاد هم از طرف آقای مسعودی رسیده است) وضمناً میخواستم عرض کنم که بنده را (چون آقای دشتی فرمودند) از این مأموریت معاف بفرمایید چون حالت مناجی بنده موافقت ندارد والا فتح خار داشتم برای انجام دادن اینکار

رئیس - آقای بهبهانی

بهبهانی - این نظر آقای تهرانچی بعقیده بنده صحیح نیست چون هر وقت نمایندگان بخواهند، مجلسین بخواهند میتوانند در امور نمایندگان رسیدگی بگذند والتبه حق دارند بتوسط تشکیل کمیسیون اینکار را بگذند این موضوع در نظامنامه نوشته شده است و اگر این مطلب هنوز واقع نشده است ماحق نداریم که برخلاف نظامنامه اظهار بگیریم وازین کذشته تناسبات اینکار هم باید در کمیسیون منظور بشود که اگر یک موقعي پیدا شد، امیدواریم که دیگر این موضوع پیدا نشود و اما اگر بعد هم یک همچو موضوعی پیدا شد البته مجلس هر وقت بخواهد میتواند اشخاصی را در نظر بگیرد و ممکنست اشخاصی را که خلا در نظر گرفته اند در آن موقع واژجه آن موضوع مورد نظر آقایان بباشند پس هر وقت نسبت بنمایندگان سوء نظری شد آنوقت ممکنست پیشنهاد بگذند مجلس هم

حاضر است بنابراین من استدعا میکنم از آقای تهرانچی که این پیشنهاد خودشان را پس بگیرند و بگذارند اینها کار خودشان را انجام بدند و اگر هم محتاج بشویم دوباره انتخاب میکنیم.

رئیس - آقای تهرانچی

تهرانچی - چون آقای بهبهانی فرمودند که این اشخاص همکنست در آینده با کسانی که در آتیه نسبت با آنها شهرت های داده میشود و تهمت های زده میشود روابط خوبی نداشته باشند عرض میکنم که اینها یکنفر نیستند پنج نفر هستند بعلاوه برای دفاع کردن طرف از گزارش دادن طرف دیگر ممکن است بیایند بگویند که این پنج نفر با بنده بد بودند با من دشمنی داشتند، غرض بخراج دادند اما بودن این کمیسیون تا آخر دوره بعقیده بنده هیچ علت ندارد که ما در آتیه یک همچو کمیسیونی نداشته باشیم چون بیشتر منظور نظر ما آتیه است که باعث سوءاستفاده یک عدد از وکلا و باعث آبیهوریزی مجلس نباشد و این کمیسیون برای پاک کردن مجلس همانطور که آقای دکتر مصدق فرمودند لازم است

مهندس فریور - آقا مخالف و موافق صحبت کردند رأی بگیرید.

رئیس - آقای دکتر زنگنه دکتر زنگنه - همانطور که فرمودید ۲۰ تا پیشنهاد باقی مانده است اگر در هر پیشنهاد ۶ نفر بخواهند حرف بزنند این خیلی طول میکشد؛ نظامنامه را اجرا بگذید یکنفر مخالف و یکنفر موافق که حرف زند فوراً رأی بگیرید.

رئیس - آقایانی که با پیشنهاد آقای تهرانچی موافقند قیام فرمایند (عدد کمی برخاستند) تصویب نشد. پس پیشنهاد آقای مسعودی هم تصویب نشده است (هاشمی - خیر اینطور نیست چون پیشنهاد ایشان یک چیزی هم اضافه دارد) بسیار خوب قرائت کنید

(پیشنهاد آقای مسعودی بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد زیر را تقدیم میدارم:

جنابعالی طبق قولانی موجوده می تواید آن روزنامه ها را تعقیب کنید و قیکه شما از حق خودتان استفاده نکرده اید بکسی مربوط نیست شما اگر در يك مورد ۵ مورد ۱۰ مورد که پیش آمده بود يك نشريه را تعقیب میکرید اینطور نمیشد این دیگر مربوط به هیئت نیست که بروز نسبت به هر روزنامه رسیدگی بگند خود آن شخص از نظر شخصی خودش، از نظر حیثیت خودش باید این را تعقیب بگند این موضوع هیئت لازم ندارد اینست که خواهش میکنم این پیشنهادتان را پس بگیرید

حاذقی - باشتنای بابا شامل که مجاز است بهمه بدبگوید مسعودی - بسیار خوب بنده پس میگیرم.

رئیس - پیشنهاد آقای ارلان: (شرح زیر قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم کلیه اتهامات شامل رسیدگی کمیسیون واقع شود و اختصاص به کالای انحصاری نباشد. مهندس فریور - آقا پس بگیرید محبوبیت پیدا میکنید.

ارلان - بنده پس گرفتم.

رئیس - پیشنهاد آقای ملک مدنی: (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد مینمایم از هر شعبه يك نفر برای مخفی برلی کمیسیوی رسیدگی انتخاب شود که شش نفر عضو کمیسیون باشد.

حکمت - بنده با این پیشنهاد مخالفم، رئیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - چون آقایان موافق نیستند بنده مسترد میکنم، این پیشنهاد بنده برای این بود که آقایان زودتر بمقصود برسند ولی حالا پس میگیرم.

رئیس - پیشنهاد آقای فرهودی قرائت می شود: (شرح زیر قرائت شد)

تبصره - وزیران و معاویین و نمایندگان مجلس شورای اسلامی از مداخله در معاملات اجنبان انحصاری و مقاطعه کاریهای دولتی منوع هستند.

تبصره - کمیسیون نامبرده تا آخر دوره چهاردهم باقی خواهد بود و مکلف است مندرجات جرائد را نسبت به مجلس و نمایندگان پیوسته مورد توجه و تحقیق قرارداده و گزارش خود را در هر مورد بعرض مجلس شورای ملی بر ساند یکی از نمایندگان - اینکه رد شده است.

هاشمی - خیر يك چیزهای هم اضافه دارد

رئیس - آقای مسعودی

مسعودی - منظور بنده عبارت از این است که عده روزنامه ها خیلی زیاد شده است و بنده معتقدم که غالباً این ایرادات و اشکالات و این سوءتفاهمانی که میشود از نقطه نظر مندرجات روزنامه هاست و علتی این است که هیچ وقت دولت و مجلس در صدد برنامی آیند که نه بسؤالات روزنامه ها و نه بمطلوب و مندرجات روزنامه واقعاً توجه حقیقی و دقیق داشته باشند و یکی از عللی که واقعاً موجب این سوءتفاهمان داشته باشند و یکی از عللی که واقعاً موجب این سوءتفاهمان و پیش آمد ها میشود همین قسم است که در دستگاه دولت چنین دستگاهی وجود ندارد که بمندرجات روزنامه ها رسیدگی کند یا جواب بدهد و یا تکذیب کند بنده عقیده ام این است که یک کمیسیونی تشکیل بشود برای رسیدگی باین کارها و این کمیسیون کارش تا آخر دوره ۱۴ همین باشد و ضمناً بکارهای دیگر هم رسیدگی بگند و بمندرجات جراید رسیدگی کند، اگر واقعاً یک سوالاتی دارند یک مطالبی دارند جواب بدهند و صحبت و تکذیب بشون صورت داده شود و طوری شود که رفع این مشکلات را بگند این نظر بنده است رفیع - این پیشنهاد که رد شد راجع به روزنامه هایش که رد نشد

مهندنس فریور - آقا رأی بگیرید

رئیس - آقای امیر تمیور

امیر تمیور - متناسبه بنده با پیشنهاد نماینده محترم آقای مسعودی موافق نیستم چون اولاً دولت همیشه میتواند نسبت بر روزنامه ها و مطالبی که در آنها درج میشود رسیدگی بگند و تحقیق بگند و بسؤالات آنها جواب بدهد و اینکه تا حالا نخواسته بگند يك بحث دیگری دارد که عجالتاً از موضوع مذاکرات امر روزما خارج است اما راجع بنمایندگان

امینی - این مربوط به موضوع نیست.
رؤیس - آقای فرهودی.

فرهودی - یک نکتهٔ اساسی را بنده میخواستم عرض نمکنم اولاً اگر حق پیشنهاد است که تمام نمایندگان باید داشته باشند ثانیاً این لایحه که امروز آمد اینجا و دوفوریتش هم تصویب شده و امیدوارم که امروز پنج نفر از هم انتخاب شود، این باید یک چیز اساسی باشد فرضاً خود آقای گله‌داری آمدند اینجا و فرمودند که من نخ کرفته‌ام چه منوعیتی داشته است اینکار و اگر ما بخواهیم مجلس را پاک کنیم همانطور که آقای دکتر مصدق فرمودند باید رسیده را قطع کنیم و قطع رسیده این است که نمایندگان حق مداخله در معاملات اجنبان انصاری و خالصجات و املاک دولتی نداشته باشند اگر اینکار را نکردند این کمیسیون یا هر کمیسیون دیگری نمیتواند اینکار را بکند، کمیسیون با مستنبط یا مدعی العموم بچه حق می‌تواند یقه و کیل را بگیرد؟ پس اگر آقایان حقیقت علاقمند باصلاح باشند بایستی وزراء و معاونین و نمایندگان مجلس را منع نمکند از مقاطعه کاری دولتی و از مداخله در معامله اجنبان انصاری و معامله خالصجات دولتی والا کار بی اساس کردن چه فایده دارد؟

رؤیس - آقای دشتی.

دشتی - عرض نمکنم که اگر مقصود از این پیشنهادها این است که خود این تصمیم را شل نمکند یا ضعیف نمکند این پیشنهادها خوب است والا بنظر بنده این پیشنهادها بکلی تخریج از موضوع است چرا؟ اجازه بدھید تا بگویم چرا، برای این که مجلس میخواهد نسبت بیان شایعه بدی که بیکی از اضایش داده شده است یک کمیسیون تحقیق و تفتیشی درست نمکند حالا شما میخواهید یک قانون های عجیب و غریبی درست بکشید.

رؤیس - آقایانیکه با پیشنهاد آقای فرهودی موافقند قیام فرمایند (عدة کمی برخاستند) رد شد.

رؤیس - پیشنهاد آقای دکتر آقایان:

(شرح زیر قرائت شد)

و راجع باشخاص هم بنده اظهار عقیده نمیکنم چون ما همه را می‌شناسیم و باید خود ما مختار باشیم در انتخاب آقایان و هیچ لازم نیست که بما گفته شود که این ۱۰ نفر یا آن ۱۵ نفر، مأخذمان آزادانه اشخاصی را که صلاحیت اینکار را دارند انتخاب می‌کنیم و عقیده بنده تمام این حشوها و این پیشنهادات برای ائتلاف وقت است و برای این است که این لایحه نگذرد

مهندس فریبور - آقا رأی باید بگیرید
دکتر آقایان - گندم و پنبه یک قیمت معینی دارد و اصلاً مربوط باین موضوع نیست.

رؤیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای دکتر آقایان آقایان موافقین قیام فرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد. پیشنهاد آقای دکتر معاون:

(شرح زیر قرائت شد)

اینجانب پیشنهاد مینمایم که تبصره زیر بماده واحده افزوده شود.

تبصره - در صورتیکه بعد از رسیدگی معلوم گردید که اتهامی که بیکی از نمایندگان زده شده صحت ندارد همان هیئت میتواند مقری را بنام مجلس شورای ملی در محکم صلاحیت دار تعقیب نماید.

رؤیس - آقای دکتر معاون

دکتر معاون - عرض کنم همیشه در خارج میگویند که وکلا بد هستند و البته ممکن است درین یک تیپی خدا نخواسته یک اشخاص بدی باشند ولی البته بطور کلی نمیشود این نسبت را عمومیت داد و از طرف دیگر ملاحظه میفرماید پیشنهاد تشکیل کمیسیونی شده است که بکار نمایندگان رسیدگی بکند و این تا اندازه باصطلاح آبروریزی شده است

اما برای جلوگیری از اینکار و برای اینکه اشخاص نتوانند نمایندگان را از روی دشمنی یا از روی نفهمی متهم کرده باشند و همانطور که ما متعهد شدیم که اشخاص بدرا ازین خودمان خارج بکنیم باید متعهد بشویم که اشخاص خوب خودمان را حفظ بکنیم هر کسی که میرود یک اتهامی به

کسی بزند، وقتی که بیک کسی اتهامی زند و اعلام میشود

پیشنهاد نمکنم که عوض جمله کالای انصاری قید شود - معاملات بادولت.

مجد ضیائی - آقا بنده اخطار دارم.

رؤیس - بفرمائید.

مجد ضیائی - عرض کنم در این پیشنهادها که میشود آقای رئیس باید یک توجه کاملی داشته باشند که ناطقین از موضوع خارج نشوند ماده ۱۱۰ میگوید: ناطق باید از موضوع مباحثه خارج نشود چنانچه خارج شود رؤیس او را متذکر میسازد و اگر ناطق مزبور بخواهد توضیحاتی بدهد که او از موضوع خارج نشده است یا آنکه خارج از موضوع شدن دلایل دارد در این باب اجازه داده نخواهد شد. در اینجا هرچه پیشنهاد میدهد از موضوع خارج میشوند و آقای رئیس باید آنها تذکر بدهند.

رؤیس - مگر بنده نگفتم که آقا خارج از موضوع است آقای دکتر آقایان.

دکتر آقایان - اجازه بفرمائید، موضوعی که علت تنظیم این طرح شده نخاست و نخ جزء کالاهای انصاری نیست، اصلاً اگر این طرح اینطوری بگذرد این موضوع امروز را نمیشود رسیدگی کی کرد چون نخ جزء کالاهای انصاری نیست اینجا اگر قضیه اینست که ما بخواهیم کنترل بکنیم تدقیق بکنیم معاملاتی را که بعضی از وکلا ممکنست در آن دخالتی داشته باشند باید بطور سربسته و کلی بگوئیم معاملات با دولت (صحیح است)

رؤیس - مخالفی نیست؟

فرمان فرماییان - بنده مخالف (هاشمی - بنده هم مخالف) رؤیس - آقای فرماییان فرماییان.

فرمان فرماییان - همانطور که آقای دشتی فرمودند بنده در حیرت هستم از پیشنهاد آقای دکتر آقایان، دکتر آقایان میفرمایند معاملات بادولت، ما گندم میفروشیم پیله میفروشیم بنده عقیده ام اینست که اگر واقعاً حقیقت از روی نیت خالص مجلس میخواهد اینکار انجام شود همان طرحت است و پس الاتمام این گفتگوهای تمام این حاشیه کاریها زائد است

طرح تهیه کن شما برای اینکه این طرح را خراب بکنید یک چیزهای عجیب و غریب درست نمکند این را ده مرتبه هم در خارج به جنابعالی عرض کردم حالا هم عرض نمکنم برای اینکه یک قانون صحیح بگذرد باید چیزهای خارج از موضوع باو متصل شود والا بنده میتوانم اقلًا ۲۰۰ تا پیشنهاد راجع باین موضوع بدهم ولی خود این هم مجلس را وهم قانون را خفیف و سبک نمکند حرف شما ممکن است صحیح باشد و بجا باشد ولی جایش اینجا نیست بروید یک طرح درست نمکند بنده هم یکی از امضا کنندگان خواهیم بود و روی سرم هم میگذارم و از تان خواهش نمیکنم واستدعا نمکنم و پایتان را میبوسم که بی جهت یک مطلبی را داخل مطلب دیگر نمکند این را از شما خواهش نمیکنم چون اصلاً وضع قانونگذاری مجلس اینطور نیست یک طرحی مطرح است یک موضوعی مطرح است ۶۰ تا ۵۰ تا پیشنهاد میدهید و هر کسی بیک تنسابی میخواهد تمام ایده آل خودش را در این لایحه بگنجاند. این صحیح است. من حرف شما را در این لایحه بگنجاند. این تنسابی است. من حرف شما را صحیح میدانم نه وکیل و نه وزیر و نه معاون نمایستی در این کارها دخالت کند اما این یک قانونی میخواهد چون اینکارها را قانون منع نمکند است اما وکیل نباید از مقامش سوء استفاده نمکند البته بعضی ها میگویند راهش این است که یک سانکسیون اخلاقی برای اینکار درست نمکند که این کار نشود ولی باید دید که کی ها اینکار را میکنند و قتیکه فهمیدید آنوقت تعقیب نمکند این که ما این قانون را میگذرانیم این قانون سانکسیون ندارد، این تصمیم است لایحه نیست برای اینکه سانکسیون ندارد، مجازات ندارد، این برای این است که رسیدگی شود که اگر بنده نیستم، آقا نیست پس کیست که این کارها را مینمکند والا این سانکسیون ندارد.

رؤیس - آقایانیکه با پیشنهاد آقای فرهودی موافقند قیام فرمایند (عدة کمی برخاستند) رد شد.

رؤیس - پیشنهاد آقای دکتر آقایان:

(شرح زیر قرائت شد)

که آن اتهام بجا بوده است حق داشته باشد که آن متهم کنندۀ را بعنوان مفتری تعقیب کند

ویکنور از نمایندگان – مدعی خصوصی کیست؟

دکتر معاعون – اجازه بفرمانید جنابعالی مدعی خصوصی میخواهد، مدعی خصوصی همان پنج نفر هستند که انتخاب میشوند تا آبروزی ما را حفظ کنند، همان پنج نفر مدعی خصوصی هستند

یکی از نمایندگان – آثاری بگیرید

رؤیس – آقای نبوی

نبوی – بنده با این پیشنهاد مخالف

ساسان – بنده قبل از اجازه خواسته بودم من نمیدانم اینجا هم صورت مکتب خانه و مدرسه را پیندا کرده است.

نبوی – عرض کنم که الان کسی متهم نیست بهیچوجه و این کمیسیون برای رسیدگی بکار متهم نیست، یک انتشاراتی است، شایعاتی است و باید این کمیسیون رسیدگی کند که

خلاف قانون و جرمی واقع شده است یا خیر و وقتی که این قسمت معلوم شد کمیسیون گزارش میدهد بمجلس و اگر کسی متهم بجرائم شد میتواند طبق قوانین از خودش دفاع بکند مدعی خصوصی کمیسیون است که طرف اقترا واقع شده و میتواند شکایت بکند اگر خود او خواهد شکایت بکند بگویید خوب کرده است که چنان نسبتی بمن داده است در این صورت آن کمیسیون نمیتواند برود آن شخص مفتری را تعقیب بکند چون این حق کسی است که مورد اقترا واقع شده و او باید تعقیب بکند.

رؤیس – آقای ساسان اسم آقای نبوی و آقای بهبهانی بود ولی اسم شما هیچ نبود.

ساسان – شاید هنرمندانه توجه نمیکنند بنده ۱۰ مرتبه اجازه خواستم ترتیب اثر نمیدهند چرا حق اشخاص را ضمیمه میکنند؟ این حق اجتماعی است چرا توجه نمیفرمایید؟

شاید یک مطالبی باشد که اگر بموضع گفته شود در رأی و عمل مجلس تأثیر داشته باشد بنده اجازه نطق قبل از دستور خواشم، در دستور اجازه خواستم ترتیب اثر ندادید این

را قبلاً گفته شد رفته یک مقدار کثیری پارچه گرفته بعدم کفتند یکنفر دیگر آمده نفع گرفته مرده شور آن بقچه نفع را ببرد که امروز مجلس را باینصورت درآورده است!! و یکمقدار پارچه گرفته است و زهر مار گرفته است و او خودش هم که آمد اینجا و اقرار کرد که گرفتهام (خنده نمایندگان) ... آقا من گرفتار این صراحة خودم هستم نمیتوانم اگویم و همانطور که من آنوقت اشاره کردم تمام این جار و جنجالها دور میزند بروی یک قضیه معین، بمجلس هم بدینویسند، هم بد میگویند خوب یک کلیاتی گفته میشود در جلسه مجلس ولی پرده از روی حقیقت برداشته نمیشود حالا خود آقای خریدار آمده است گفته است من گرفتم خیلی خوب حالا چکارش باید بکنیم؟ اگر باید مورد تعقیب باشد که باید دولت تعقیب بکند اگر هم مورد تعقیب نیست که تکلیف را معین کنیدیک سطر به دولت اجازه داده میشود که فلاں و فلاں، این کسی که این معامله را کرده است بروند تعقیب کنند، من غرضی با کسی ندارم این آقای دکتر را یکدفعه یک حرف حسابی از شنیدم، خودش هم حالا نیست گفت آقا بیائید افلاً یک کاری کنید که اصلاً سوء استفاده نشود این حرف بدی نیست (فرهودی - بنده هم گفتم) ایشان گفتند که نفع هم جزء امتعه احصاری نیست، این طرح که ملاحظه فرمودید منحصراً مربوط به کالاهای احصاری تهیه شده تمام این مطالب باید در نظر گرفته شود جمیع این مطالعات و این مذاکرات دال براین است که یک خرد حسابهای بین اشخاص هست متأسفانه با اینکه الآن اکثر امور مملکت مختل و بلا تکلیف هانده قریب دو ساعت و نیم است در مجلس بهینید چه حرفهایی گفته شده است. گفتند یکنفر رفته است پارچه و نفع خوبیده اگر این عمل جرم است که خود آن شخص آمد اعتراف کرد دیگر دست از سر ما بردارید و بدولت اجازه بدھید برود تعقیب بشکند اگر جرم نیست پنج نفر را بفرستید چه کار بکند من نفهمیدم (خنده نمایندگان).

صادقی – بنده تهور میکنم آقای طباطبائی اولاً در

بیشتری بدهم میگویند یکی از نمایندگان واسطه بوده است که یک میلیون و نیم از شهرداری گرفته اند وقتی که ما گفتم اجناس احصاری این قضیه منحصر میشود با جناسی که در موافق دولت است، بعییده بنده هر موردی که استفاده مادی در او شده باشد و چیزی من غير حق گرفته شده باشد بایستی مشمول این ماده باشد (صحیح است) **هاشمی** – پس تبصره اش این میشود که مورد اتهام منحصر با جناس احصاری نبوده و هر اتهام که هبته بررسی استفاده مادی است باید رسیدگی شود.

جمعی از نمایندگان – رأی بگیرید.

رؤیس – رأی میگیریم به پیشنهاد آقای فرخ آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر بر خاستند) تصویب شد.

پیشنهاد آقای طباطبائی :

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم بجای ۵ نفر از نمایندگان نوشته شود (دو نفر از نمایندگان و سه نفر از مأمورین عالی رتبه دولت).

رؤیس – آقای طباطبائی.

طباطبائی – عرض کنم حضور عالی که اولاً اصل ۳۳ متمم قانون اساسی را که یکی از آقایان بمن تذکر داد میخوانم :

اصل ۳۳ – هر یک از مجلسین حق تحقیق و تفحص در هر امری از امور مملکتی دارد. ولی از این منظره هم من امروز بدینیامد چون امروز خرده حسابهای اشخاص با همیگر تصفیه میشود، عیبی ندارد (خنده نمایندگان) برای اینکه من له و علیه وارد نیستم و اطلاع هم ندارم، بعضی حرفهای ادام اینجا میشنود عیبی ندارد اما اصل مطلب این است که بنده موافقم با آن نظر آقای شهاب که لااقل در این جلسه بخصوص یک قدری صریح اللهجه باشیم و وارد اصل موضوع شویم چون این حشو و زوائد بنظر من برای معطل کردن است و بنده قبلاً با آفاده کردم که اگر آنطور باشد به تبعیجه امیرسیم فقط آقا فرمودند یک ژستی است، یک نفری

یا موضوع رفاقت یا موضوع فراکسیون و از این حرفا است.

صادقی – اجازه بفرمانید بنده تو ضیح بدهم آفاشاخودتان

را می بینید شما متوجه نیستید که قبل از شما آقای نبوی

و آقای بهبهانی اجازه خواسته اند (ساسان – بنده اجازه خواسته بودم شما با آقای دکتر کشاورز اجازه دادید و تبعیض

کردید) آفاشما خودتان را میبینید و هیچ متوجه نیستید که اول آقای نبوی بعد آقای بهبهانی و بعد شما اجازه

گرفته اید شما سوم شخصی بودید که اجازه گرفتید تبعیضی اینجا نیست و برای ما فرقی نمیکند همانطور که نوشته است

اول آقای نبوی است بعد آقای بهبهانی است البته خود آقا

وقتی اجازه میگیرید متوجه خودتان هستید برای ما چه

فرق میکند؟ باید فرمایشات شما طوری باشد که زننده

بنشد چه تبعیضی اینجا هاست شما حرف بزنید یا نزند برای ما چه فرق میکند؟

دکتر معاعون – بنده پس گرفتم.

هاشمی – پیشنهادهای رسیده است که در اصل موضوع

است اجازه بفرمائید جلو خوانده شود. پیشنهاد آقای طوسی :

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم – از بقیه پیشنهادات صرف نظر شده

فقط پنج نفر را مجلس انتخاب کند که تأثیری در اصل مقصود نشود (همه نمایندگان – زنگ متند رؤیس)

جمعی از نمایندگان – نمیشود ممکن نیست.

طوسی – آقابنده مسترد کردم چرا توجه نمیفرمایید؟

رؤیس – پیشنهاد آقای فرخ :

(بشرح زیر قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم مورد اتهام منحصر با جناس

احصاری نبوده و بهر اتهامی که مبنی بررسی استفاده مادی

است رسیدگی شود.

رؤیس – آقای فرخ.

فرخ – دیروز یک گزارشی به بنده رسیده است که

موجب این پیشنهاد است بنده بدون اینکه توضیح

موضوع و مورد پیشنهاد خودشان توضیحی ندادند
طباطبائی - من آن پیشنهاد را پس کرفتم آر
را دادم که این حرف را بزنم.
ساسان - آقا وقتی که پس کرفتید دیگر
لازم ندارد.

طباطبائی - پس نگرفتم.
سasan - آیا اینطور صحیح است که یک دفعه بگوئیم
پس گرفتم و یک دفعه بگوئید پس نگرفتم.
مهندس فریور - آقا ایشان مدعی العموم هستند
آقا رئیس اجازه داده اند اجازه بدهید حرف شان
در نمود.

هاشمی — آقا گفتند این قانون لغو است باید جواب نهاده شود.

صادقی — عرض کنتم فهم و سرعت انتقال آقا که درا کش موارد ابراز میشود لازم است در این مورد بخصوص هم ابراین شود این اظهار ایکه فرمودید مثل این است که در این مملکت و در این شهر نیستند و ملاحظه نمیفرمایند که چه نسبت پذیرمایند گان و چه نسبت به مجلس شورای ملی چه حرفه‌ائی زده میشود و چه حرفه‌ائی گفته میشود فعلاً منظور از این تصریح این است که یک کمیسیون پنج نفری انتخاب شود با این موضوعها رسید کی کند حالا اگر کمیسیون تعیین

شده و رفتهند تعقیب کردند و گزارش دادند معین هیشود که این اتهامات صحیح است یا خیر؟ و آنوقت اسمای اشخاص را همراه میداشتم اطلاع ندارید از این قضیه که هستند نمایندگانی که هیروند اجازه حمل اجناس میگیرند و اجازه ورود اجناس میگیرند (طباطبائی - اینها که جرم نیست) البته باید باین طالب رسیدگی شود و اگر بعقیده آقا جرم نیست ممکن است آقا یا ای عقیده داشته باشد که جرم است و بنده موضوع کله داری را که اینجا مذکور شده است که ایشان واقعاً ۱۵۰۰ پیشنهاد کرده اند و بمصرف حوزه انتخابیه خودشان رسائیده اند که هیچ والا ۱۵۰۰ بقجه نفع که قیمت وزارت پیشه و هنر آن با قیمت بازار ثابت هزار تومان فرق دارد اگر بمصرف کمیسیون نمایندگان دلخواهی کنند دولت آن اشخاص را به اختیار کمیسیون نگذارد کمیسیون نمایندگان رسید که این بود که پیشنهاد

هظفروزاده – عرض کنم آنطوریکه جناب آقای دشتی فرمودند صحیح است ولی یکقدری هم باید راه عملی قضیه را در نظر بگیریم آقایان که هفته‌ای سه روز در مجلس هستند یکروز هم که تعطیل است بعد از ظهر ها هم که ادارات تعطیل است و انجام این کار هم وقت هیخواهد بمنده خیال میکنم که باین وسیله که فقط هفته‌ای سه روز وقت داریم آن و کیلی که انتخاب میشود نمیتواند این کار را تمام کند و بمنظار بمنده زیمه اول فروردین که دیشنهاد کردم برای این است که آن کمیسیون در زیمه اول فروردین که قبل از تجدیدهیئت رئیسه است گزارش خودشان را بدهند و بمنظار هن یکماه کم است.

هیوئی - تمدید میکنند همانعی ندارد

رئیس - آقای شریعت زاده
شوریعت زاده - بنظر بندۀ یکی از قدمهای که نشانه
حسن ذیت نمایند گان محترم است طرح و تصویر باشند لایحه است
منظور نمایند گان هلت این است که با وجود قوانین لازم
چون هیئت حاکمه در اجرای قوانین وظیفه اش را انجام
نمیدهد و چون در مقابل قوانین نمایند گان مجلس باهمه افراد
از حیث عوامل ممنوع مساوی هستند هیئت حاکمه تا کنون
وظایف خودش را در این موضوع انجام نمیداد حالا مجلس
شورای هلی میخواهد نشان بدهد که بوسیله انتخاب یک
کمیسیون تحقیق که این یک قدمی است که بزماداران
آینده تعلیم میکند که هر کسی از زمامداران خواه از
نمایند گان هلت باشد خواه غیره باشد اگر مرتكب جرمی
باشد باید تعقیب بشوند (صحیح است) بنابراین از نمایند گان
محترم مجلس شورای هلی تمنا میکنم که در این موضوع
موافقت بگذند که اگر مدت کم است تمدید میشود و در این
لایحه تمام نکات هم رعایت شده این است که میخواستم از
آقایان استدعا بگنم که با دادن پیشنهادها این کار را به
تعوده نگذارد.

رئیس - آقای مظفرزاده پیشنهاد خود را پرسید؟

مسترد میکنی

هاشمی - این لایحه دستور و تعلیم آقای شریعتزاده است تمام این چیزها را رعایت کرده اند
رؤیس - پیشنهاد آقای دهستانی قرائت میشود:
بیشنهاد میکنم با قید قرعه دوازده نفر برای کمیسیون معین شود.

بعضی از فهایندگان - بیشنهادشان را پس گرفتند
دهستانی - پیشنهاد را پس گرفتم

رؤیس - پیشنهاد آقای پور رضا پیشنهاد خودتان را پس گرفتید؟
پور رضا - چون مستتر است در آن طرح پیشنهاد خود را پس میگیرم.

رؤیس - پیشنهاد آقای فیروزآبای قرائت میشود:
بنده پیشنهاد میکنم که این هیئت در تمام این دوره مجلس بوده باشد جهت تمام اتهامیکه بوكلا زده میشود یا زده شده.

بعضی از فهایندگان - این پیشنهاد رد شده است.

مهندس فریور - پیشنهادشان را پس گرفتند.

رؤیس - پیشنهاد آقای فولادوند قرائت میشود:
پیشنهاد میکنم برای اینکه این قانون و تصمیم هم مثل تمام قوانین بشود نسبت به روکیلی که در روزنامه تهمت زده شد یا از هروکیلی شکایت با امضاء شد فوراً برای همان عمل از هر شعبه یکنفر تعیین و منتخبین بفاصله ده روز راجع آقایانی که موافقند قیام نمایند (عده کمی برخاستند) تصور نشد.

پیشنهاد آقای عmad تربتی قرائت میشود:

پیشنهاد میکنم بر ماده واحد اضافه شود - در صورتی که نمایندگان مجلس شورای ملی از مقام نمایندگی خود سوء استفاده نموده یانمایند بهمان کیفر هائی محکوم خواهند شد که برای سوء استفاده و تجاوزات مأمورین دولتی در فصل چهارم قانون مجازات عمومی منظور شده است.

رؤیس - آقای فولادوند.

فولادوند - عرض کنم ما در وضع قوانین بسیار زرنگ هستیم و تمام قوانین راهم خوب وضع میکنیم ولی هیچ پیش نماییم الان ما کمیسیون قوانین دادگستری داریم که با تهام وزراء رسیدگی میکند ده ماه است از سال میگذرد ملاحظه بفرمائید که چه عملی و چه اقدامی در این کار شده است و همینطور قانونی که در چند ماه پیش گذرانده ایم برای افسران فراری ملاحظه بفرمائید آخر چه عملی شده است؟ اگر منظور از این تصمیمهای حرف است بنده عرضی ندارم و اگر منظور عمل است بعقیده بنده برای رفع اتهام که نسبت بیکنفر و کیل زده اند در همان جلسه که ریاست مجلس مطلع شد ۱۰ نفر را معین کنند بقید قرعه یا از هر

میشود و شامل آن هست

-۲۸-

شده باشد بهیچوجه من الوجوه احتیاجی به کمیسیون تحقیق نخواهد داشت و نسبت بهر کسی که تهمتی زده شده مجلس میتواند که اعلام جرم بکند و ناچار است که سلب مصویت کند و مجرم رسیدگی کند و موادی باشد که جرم معین نشده است اگر مجلس هم رسیدگی بکند جز يك عمل لغو چیزی نخواهد بود و همانطور که آقای طباطبائی توضیح دادند جز بخشند جامعه نتیجه ای نخواهیم برد و اصولاً يك عمل لغوی خواهد بود. تخلفات و سوء استفاده مأمورین دولتی از مقام خودشان دارای يك فصل مخصوصی است ماده ۱۵۳ و ۱۴۷ قانون مجازات عمومی میگویند: اگر چنانچه مأمور و مستخدم دولتی در اثر سوء استفاده از مقام خود کلامی را ارزانتر بخرد و یا گرانتر بفروشد چنین و چنان خواهد شد و اگر مرتضی بشود چنین و چنان خواهد شد و اگر در مزایده ها و مناقصه ها شرکت بکند و استفاده های ببرد چنین و چنان خواهد شد ولی تمام اینها مربوط به مستخدمین دولت است ولی البته با مأخذ و ملاک و مقصود سوء استفاده از مقام است چه مسخدم دولت باشد و چه نماینده ملت این هر دو یکی است ولی برای نمایندگان ملت يك مجازاتی معین نشده است و آقایان همه میدانند بنابراین، این عمل، عمل لغوی خواهد بود البته سوء استفاده نمایندگان ملت عملی است خلاف اخلاق عملی است که حقیقت باید نکوشن بشود، ولی البته تفاوتی هست بین امور اخلاقی و بین اموری که در قانون جرم باشد علماء گفته اند بین امور اخلاقی و اموری که جرم است دو دایره است: يك دایره کوچک، يك دایره بزرگتر یا مقصود عام و خاص است اگر بگوئیم فلاں نماینده مرتكب عمل خلاف اخلاق شده است و قانونی هم برای آن جرم نیست زیرا کالای ارزان خریده است یا اینکه در شهرداری چنین و چنان کرده است. مستخدمی را تحمیل کرده است یا عزل و وصب کرده است تمام این تخلفاتی که بنمایندگان محترم نسبت میدهند که يك اشخاصی يك اعمالی را برخلاف اخلاق عمومی و برخلاف اخلاق حسنہ مرتكب شده اند این اساساً

رؤیس - آقای دشتی.

دشتی - اینکه آقای فولادوند میفرمایند که قوانین اجراء نمی شود و عملی نمی شود کاملاً صحیح است و این از آثار ضعف ملت است یکی از علمی که قوانین اجرا نمی شود همین ضعف است وقتی که مملکتی در حال ضعف باشد قوانین آنها اجرا نمی شود این موضوع مسلم است و این پیشنهادیکه شما کرد اید آنهم عملی نمیشود وضمیمه میشود با آنها (خنده نمایندگان)

فولادوند - راه عملی آن بیشتر است همانروز میگویند بروید ۱۰ نفر رسیدگی کند و نتیجه عملی آنرا هم بیاورند رؤیس - رأی میگیرم به پیشنهاد آقای فولادوند آقایانی که موافقند قیام نمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد.

پیشنهاد آقای عmad تربتی قرائت میشود:

پیشنهاد میکنم بر ماده واحد اضافه شود - در صورتی که نمایندگان مجلس شورای ملی از مقام نمایندگی خود سوء استفاده نموده یانمایند بهمان کیفر هائی محکوم خواهند شد که برای سوء استفاده و تجاوزات مأمورین دولتی در فصل چهارم قانون مجازات عمومی منظور شده است.

رؤیس - آقای عmad تربتی.

عماد تربتی - با اینکه این پیشنهاد در حقیقت ندای قلب من بود ولی باین ترتیب بنظر بنده تأثیر مادی و معنوی نخواهد داشت فقط يك فورمولی خواهد بود برای حرف و لفاظی مثل تعیین فورمولهای اخلاقی اساساً قوانین دوجور است یا این است که مجازاتی معین شده است برای آن یا مجازاتی تعیین شده البته اگر مجازاتی برای عملی معلوم

-۲۹-

لازم نیست که ما یک زحمتی را باین کمیسیون بدھیم واقعاً اگر این است که همه به مجازات بر سند باید همان کیفری که برای مستخدمین دولت مقرر شده است همان مجازات هم در باره نمایندگان ملت اجرا شود این است که بنده این پیشنهاد را کردم چون نهایت ضرورت را خواهد داشت و اگر چنانچه لازم هم نمیدانستم پیشنهاد نمیکردم چون همیشه خوددار هم هستم که وقت مجلس را ضایع کنم خلاصه بنته بمنظور مجلس است میخواهید تصویب بگنید میخواهید تصویب نکنید.

رئیس - آقای فرخ.

محمد طباطبائی - بنده اجازه خواستم :

رئیس - آقای فرخ قبل از شما اجازه خواسته اند.

محمد طباطبائی - بنده اخطار قانونی دارم اجازه بدھید

اصل دوازدهم قانون اساسی را با اجازه آقای فرخ بخوانم.

رئیس - بفرمائید.

محمد طباطبائی - عرض کنم دامنه این قبیل صحبتها بجهانی میکشد که واقعاً نامطلوب است.

هاشمی - سواسی است.

محمد طباطبائی - .. یا اینکه بقول آقا سواسی است بدون اینکه بکسی جسارت کرده باشم کم کم بجهانی میرسیم که نماینده مجلس را یک طفاب پیاپی میبنند و توی خیابان میکشند اینطور نیست آقا؟ (خطاب با آقای عmad تربتی) اصل دوازدهم قانون اساسی که بهیج عنوان و بهیج دست آویز

کسی بدون اطلاع و تصویب مجلس حق ندارد که معتبرض آقایان نمایندگان بشود و باید با استحضار مجلس باشد قانون مجازات عمومی برای فلان ثبات نوشته شده این حرفا چیست کار ۳۰ نفر باشند.

رئیس - آقای دکتر کشاورز.

دکتر کشاورز - بنده معتقدم برای اینکه مجلس شورای ملی راجع باین طرح پیشنهادی تصمیمی بگیرد اصلاح این است که اولن قضیه را تجزیه بگنیم و به بینیم علت این

پیش آمد ها و علت اینکه این اتهامات بنمایندگان محترم مجلس شورای ملی یا بطور اعم با اعضاء دولت و برؤسای ادارات

ایران وارد میشود چیست؟ اگر یک کمی بعقب بر کردیم و وقایع شهریور را در نظر بگیریم می بینیم که بعداز وقایع

شهریور و بعد از عوض شدن رژیم دیکتاتوری در ایران

پعنوان تهمت تعقیب میکنند بنابراین از آقایان نمایندگان اجازه میخواهم که اجازه دهنند من صحبت خودم را بگنم صهصام - در اصل موضوع صحبت کنید.

دکتر کشاورز - اصل موضوع این است که اگر این کمیسیون برای این تشکیل شده من میترسم که همینطور هم بشود که یک عده ای را که بین نمایندگان تصور میکنم که خود آقایان اکثریت مجلس هم تصدیق میکنند که بعضی از اتهاماتی را که به بعضی از نمایندگان داده میشود تا اندازه ای وارد است این را باید مجلس شورای ملی تصدق بگنند و اگر این مسئله از حالت تکذیب بشود علامت این است که برای تطهیر اشخاصی است که در کار هستند اگر بناسرت این کمیسیون تشکیل بشود و یک عده ای را که قطعاً تمام ملت ایران میدانند که از مقامشان سوءاستفاده کرده اند چه در دوره سیزدهم و چه در دوره چهاردهم تبرئه کنند عاجزانه استدعا میکنم که این کار را کنار بگذارید برای اینکه اگر یکوقت و یک روزی برای ملت ایران باقی بود که خائنین را مجازات بگند آن حق را هم ازدستش میگیرید و آن اشخاص را هم با قانون تطهیر میکنید اگر واقعاً میخواهید این کمیسیون آنهایی را که در مقام نمایندگی به عنوان که بوده است سوء استفاده کرده اند مجازات بگنید آنها را بنظر بنده بهتر است که این کمیسیون را یکقدری محدود تر بگنید یعنی چند نفری را تعیین بگنید برای این کمیسیون که واقعاً چشم خودشان را به بنده داشت یا بهتر بگویم چشمشان را باز کنند و نگاه کنند اگر کسی از اقوام و نزدیکاشان برخلاف قانون عملی کرده اند آنها را معرفی کنند و شدیداً مجازاتشان کنند و بملت ایران معرفی کنند عده را کم بگیرید برای اینکه میترسم بیش از سه نفری که که اینقدر صاف و صریح اشخاص را معرفی بگنند و مجازات بگنند درین مجلس شورای ملی پیدا نشود اما اجازه بدھید یک موضوعی را که آقای شریعتزاده فرمودند که تصور میکنم ایشان در مطلب خودشان استمناء فرمودند و آن این است که فرمودند هیئت حاکمه نخواست اشخاص را مجازات بگنند آقای شریعتزاده این هیئت حاکمه از اول شهریور مورد توجه

آن چیزی را که ملت ایران انتظار داشت یعنی رسیدگی بحساب بیست ساله اشخاصی که این مملکت را اداره میکرددند یعنی بdest آردن آزادی برای ملت ایران آن قسم انجام نشد و طبقه حاکمه ایران آن طبقه حاکمه ای که در این بیست سال سر کار بودند آن طبقه حاکمه ای که قطعاً مسئول امور این بیست ساله بودند سر جایشان مانده اند و هنوز هم باقی مانده اند و فقط رأسن رفته است یعنی یکنفر از رأس آن از بین رفته است تمام اتهاماتی که بنمایندگان دوره سیزدهم و چهاردهم داده میشود تمام اتهاماتی که بوزرای کذشته و فعلی داده میشود سرچشمه و منبعش این مطلب است که ملت ایران توانست آزادی خودش را بdest آردن وندید آن کسانی را که بیست سال ملت ایران را خواهند کرد اند چه در میگیرید رسیدگی شده رأی بگیرید

امینی - مختصر تر بفرمائید آقای دکتر.

دکتر کشاورز - ... این مقدمه ایست برای آن پیشنهاد اصلی .

امینی - وقت نیست آقا مختصر بفرمائید.

دکتر کشاورز - مختصر عرض میشود :

دشتمی - در اطراف پیشنهاد خودتان صحبت بگنید.

دکتر کشاورز - ... حتی آقایان نمایندگان مجلس شورای ملی این حق را حفظ نکرند که اجازه بدھند نمایندگان دکتر کشاورز آن چیزی را که لازم میداند راجع بصلاح ملت و مملکت خودش حرف بزنند ...

دشتمی - اینطور نیست آقا این حرف خلاف واقع است کاملاً آزادی بوده است.

دکتر کشاورز - ... اجازه بفرمائید بنده از هیئت رئیسه شکایت نکردم از بعضی از آقایان نمایندگان شکایت دارم آقای دشتمی اکر شما عصبانی هستید بنده عصبانی نیستم بنده خوب بخاطر دارم که آنروز نظریات خودم و فراکسیون توده را در پشت همین تریبون نسبت بسیاست خارجی گفتم همین آقای گله داری که امروز مورد تهمت واقع شده اند در همانجا ایستادند و بمن فحش دادند و حالا دارند ایشان را شریعت زاده این هیئت حاکمه از اول شهریور مورد توجه

اکثریت مجلس شورای ملی بود به هیئت حاکمه چرا جمله میکنند مجلس شورای ملی این هیئت‌ها را روی کار آورد و بنابراین نباید از این مصونیتی که برای نمایندگی مجلس هست سوادستفاده کنند هیئت حاکمه مسئول مجلس شورای ملی است و تا امروز هم مورد اعتماد مجلس شورای ملی است پس اینهم باید گفته شود برای اینکه شاید یک روزی اینهم حساب شود.

رؤیس - آقای دشتی

دشتی - بنده خیلی متأسفم که آقای دکتر کشاورز همیشه که پشت تریبون میانند در یک کلیات و یک تئوریهای شده‌ایم) با صحیح است بدتر شده‌ایم عرض کنم این یک اشتباهی است که زیاد میکنند و این غلط است اگر میگویند دولت مسئول است مجلس مسئول است پس بهمان تناسب هم ملت مسئول است (دکتر کشاورز - ملت جاہل است) اگر ملت جاہل است مستحق همین حکومت است یاملت همین حکومت را می‌پسندندشما اگر تو استید که یک حزبی درست کنید که اکثریت داشته باشید میتوانید حکومتی که مطابق نظر آن اکثریت است تشکیل بدهید و غالباً هم که در اینجا صحبت میکنید جز منفی بافی و صحبت کردن که فلاانی را دار بزند فلاانی راچه بکنید چیزی نیست ماهمه این حرفا را میدانیم کدام شاگرد کلاس شن ابتدائی است که تاریخ انقلاب فرانسه را تدوین کرده باشد و اداند این چیزها را؛ اگر در این مملکت خون وغیرت بود و فقط دیکتاتورها و ظالم‌ها را ازین میبرند بلکه آن اشخاصی هم که باعث اختشاش میشوند آنها را هم ازین میبرند (نمایندگان - صحیح است) آن و کیلی را هم که در تبریز میگویند مرده باد ایران او را هم باید از بین ببرند...

مهدج - مرده باد یک چنین کسی - مرده باد خودش.

هاشمی - اگر کسی چنین حرفي زده است اکثریت مجلس باید از اسلوب مصوبت بکند.

دکتر کشاورز - دروغ میگویند این را. اینها کذب محض است.

دشتی - شنیده ام در رضائیه نطق کرده اند و گفته‌اند

آوانسیان - بنام کارگران و دهقانان و آزادیخواهان ایران مخصوصاً آذربایجان چند روز است بنده اینجا اسم نویسی کرده ام و میل دارم اینجا بعضی مطالب را بگویم بدینخانه الان یکساعت بعداز ظهر است یک مختصراً اینجا خواهم گفت والبته آقایان اجازه خواهند داد که بعد امطالب را بطور مشروح بگویم.

صفوی - این موضوع مطرح نیست.

رؤیس - راجع بهمان موضوع دفاع بکنید.

آوانسیان - ... خواستم عرض کنم که این مطلب کاملاً دروغ است باین دلیل که هیچکس نمیتواند این حرف را بزند علت این است که هو میکنند بنده میتوانم جواب بدهم بنده یکنفر ایرانی هستم که ۲۳ سال در زندان بوده ام من چهل سال دارم برای کارگران برای دهقانان برای آزادیخواهان برای ملت ایران همه جور فداکاری حاضر هستم بگنم قریب صدهزار نفر بنده را می‌شناسند بنده یک چمدان بیش ندارم همه عمر من در راه آزادی گذشته اینها همه اش هواست بنده نمیرنجم از این قضیه ولی از آقایان خواهش میکنم که به بنده اجازه بدنهند مطالبی را که دارم بگویم که نهمنهای زده نشود و آزادیخواهان را متهم نکنند ۳ مرتبه گفتند آذربایجان شلوغ شده است کو؟ کجا است؟ کی شلوغ شده است؟ کجا چیاول شده است.

محمد طباطبائی - چرا شده است.

آوانسیان - این هورا کردن و توی جراید نوشتم که دیده است؟ و کجا چیاول شده است؟ این حرفا چیست؟ دکتر عبداله - این حرفا را شما نزدید؟

آوانسیان - خیر. کی این حرفا را میزنند اینها دروغ است. بی شرف است آن کسی که این حرفا زده باشد و بی شرف است آن کسی که این تهمت را میزنند.

یکنفر از نمایندگان - احسنت.

رؤیس - دویشنهد از طرف آقای مهندس فریور رسیده که یکی از آنها قرائت میشود: انتخاب ۵ نفر با کثریت نسبی باشد.

فارسها دشمن شما نیز که استند (دکتر کشاورز - اینطور نیست) بنده شنیده ام، اجازه بدهید آقا! عرض کنم این گستاخی‌ها را باید تا یک حدی جلو کیری کرد. شما میگویند آزادی نطق نیست کی شمار قنید پشت تریبون و کسی مانع حرف زدن شما شد؟ ولی مملکت یک نظام امداد دارد، مجلس شورای ملی یک نظام امداد دارد باید مطابق آن نظامات عمل شود اگر شما بخواهید با این مجلس کار بکنید باید مطابق این نظامات عمل کنید، شما هر کاری را که بخواهید از راه مجلس انجام بدهید باید از راه نظامات و مقررات جاریه مجلس باشد. باید نمینمیند باما کار کنید با اکثریت فناهم حاصل کنید و الا منفی بافی کردن کاری از پیش نمیرود. آقا پیشنهادی داده اید ما از اول گفتیم که این یک طرح خیلی مهمی نیست این یک تصمیمی است که مجلس میخواهد انتسابات و اتهاماتی که نسبت بندهایند گان مجلس میشود وارد شود و رسیدگی کند بهیند صحیح است یا صحیح نیست اگر شما هم میخواهید این این کار بشود پس موافقت کنید (ایرج اسکندری) - کی مخالف است (آن پیشنهادها موجب میشود که اصل نظر از بین بروند و کار را بتعویق بیندازند و فایده‌ای هم ندارند) اگر تو استید که یک حزبی درست کنید که اکثریت داشته باشید میتوانید حکومتی که مطابق نظر آن اکثریت است تشکیل بدهید و غالباً هم که در اینجا صحبت میکنید جز منفی بافی و صحبت کردن که فلاانی را دار بزند فلاانی راچه بکنید چیزی نیست ماهمه این حرفا را میدانیم کدام شاگرد کلاس شن ابتدائی است که تاریخ انقلاب فرانسه را تدوین کرده باشد و اداند این چیزها را؛ اگر در این مملکت خون وغیرت بود و فقط دیکتاتورها و ظالم‌ها را ازین میبرند بلکه آن اشخاصی هم که باعث اختشاش میشوند آنها را هم ازین میبرند (نمایندگان - صحیح است) آن و کیلی را هم که در تبریز میگویند مرده باد ایران او را هم باید از بین ببرند...

هاشمی - اگر کسی چنین حرفي زده است اکثریت مجلس باید از اسلوب مصوبت بکند.

دکتر کشاورز - دروغ میگویند این را. اینها کذب محض است.

دشتی - شنیده ام در رضائیه نطق کرده اند و گفته‌اند

آوانسیان - اجازه بدهید توضیح بدهم.

رؤیس - نامل کنید به پیشنهاد آقای دکتر کشاورز رأی بگیریم بعد توضیح بدهید. آقایانی که با پیشنهاد آقای دکتر کشاورز موافقند قیام فرمایند. (چند نفر بر خاستند) تصویب نشد. آقای آوانسیان.

نادرد این است که بنده این پیشنهاد را کرم.

ردّیس - آقای مهندس فریور

مهندس فریور - ابن را اگر بخواهید اکثریت واقعی باشد مدتها طول خواهد کشید باین جهه بنده پیشنهاد کرد که اکثریت نسبی باشد (صحیح است)

مخدود طباطبائی - این بخلاف قانون و نظامنامه است بهیچوچه همچو چیزی ممکن نیست.

ردّیس - پیشنهاد دیگر آقای مهندس فریور را ایت می‌شود در صورتی که سوء احتقاده نماینده‌ای بتشخیص کمیسیون مزبور محرز شد نماینده نامبرده پس از سلب مصویت مشمول مقررات فصل چهارم از باب دوم قانون مجازات عمومی خواهد بود.

مهندس فریور - اجازه میفرماید؟
ردّیس - بفرماید.

مهندس فریور - عرض کنم این پیشنهاد تقریباً از طرف آقای عmad تربتی داده شد...

پیکنفر از نمایندگان - این پیشنهاد رد شده مهندس فریور - اجازه بفرماید تقریباً توضیح و اضطراب است برای چه رد شده؟ برای اینکه یکده از آقایان من جمله آقای فرخ الغاء شبهه کردن و خیال کردن که مقصود آقای تربتی این است که بدون سلب مصویت اینکار انجام شود در صورتی که مقصود ایشان این بود که پس از تحقیق اگر سوء استفاده نماینده محرز شد اگر یک چنین قلعون و سانکسیونی نباشد چه باید کرد؟ یک نماینده ای رفته است پارچه گرفته است نخ گرفته است. صد ها هزار تومان استفاده کرد چون قانونی برای منع از این عمل نبوده وقتی که معلوم شد تازه چه کارش میکنید؟ هیچ قانونی نیست.

چرا سلب مصویت میکنید؟ جرمی که مرتكب نشده است باید جرم شناخته شده باشد که سلب مصویت شود اگر جرم شناخته نشده باشد سلب مصویت نمیشود کرد.

فرخ - عطف بمسابقات نمیشود کرد

مهندس فریور ... فرضاً سلب مصویت شد و مجرم شد هم دانستیم بنابراین قانون باید سانکسیونی داشته باشد بدینه شلوغ نکنید اگر قانون سانکسیونی نداشت فایده ای مدت سه ماه انفاقی نمیافتد.

[۴- اخذ رأی راجع به انتخاب کمیسیون پنج نفر]

نایب رئیس - عده حاضر در مجلس ۸۶ نفر ابتدا پنج نفر برای نظارت در استخراج آراء باقوعه معین میشوند. دشتهی - سه نفر کافی است.

محمد طباطبائی - نظامنامه تصویب کرده است که ۵ نفر باید باشد.

نایب رئیس - بلی نظامنامه پنج نفر تعیین کرده است ماهم پنج نفر تعیین میکنیم.

(اقتراع بعمل آمده نتیجه بقرار ذیل حاصل شد)

آقایان : ذکائی - شریعت زاده - رحیمیان - حسین خاکباز - ظفری.

نایب رئیس - حالا اخذ آراء میشود بطور دسته جمعی یعنی یکورقه را پنج نااسم رویش مینویسند بعد میدهند اگر اجازه میفرماید استخراج هم در خارج بشود (صحیح است) آقای صادقی هم از طرف هیئت رئیسه نمایندگی دارد و در استخراج آراء نظارت مینمایند (صحیح است)

(أخذ رأی بعمل آمد)

[۵- موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

نایب رئیس - جلسه را ختم میکنیم و جلسه آخریه روز یکشنبه اول بهمن ماه موکول میشود و دستور هم بقیه مقام بودجه است.

(جلسه یکساعت و ربع بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - سید محمد صادق طباطبائی

رئیس - آقای مجتبیائی.

مجتبیائی - عرض کنم کمیسیون قوانین عدله اغلب اوقات برای اینکه اکثریت نمیشود تشکیل نمیشود همکن است که این اشخاص هم تحت تأثیر احساسات واقع شوند و سه نفرشان حاضر نشوند و آن کمیسیون تشکیل نشود برای تسریع در عمل پیشنهاد کردم که يك علی البدل هم تعیین شود که فوراً کمیسیون تشکیل شود و بتعمیق نیفتند.

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای مهندس فریور نمایندگان - پس گرفتند.

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای مجتبیائی.
نمایندگان - پس گرفتند.

رئیس - پیشنهاد تنفس هم از طرف آقای فیروزآبادی شده است.

نمایندگان - خیر پس گرفتند.

رئیس - رأی میگیریم باصل ماده باتبصره آقای فرخ که قبول شده آفایانیکه موافقند قیام نمایند (اکثر برخاستند) بااتفاق آراء تصویب شد. شروع میکنیم باانتخاب پنج نفر عضو کمیسیون با انتخاب مخفی (أخذ آراء شروع شد).

(در این موقع (یک ساعت بعد از ظهر) آقای رئیس از جلسه خارج و جای خود را باقای ملک مدنی نایب رئیس واگذار نمودند).

نادرد این است که بنده این پیشنهاد را کرم.

ردّیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بنده عرض میکنم که پیشنهاد اولی آقای مهندس فریور که اکثریت نمیشود همکن است باشد نصف

بعلاوه یک عده حاضر در مجلس رأی بدهند تا آنکه صورت قانونی داشته باشد (صحیح است) این یکی و همانطور که مطابق

اصل ۳۳ قانون اساسی است باید این کمیسیون تشکیل و برای رسیدگی تعیین شود و همانطورهم تشریفاتش باید بعمل آید این را خواستم عرض کنم که آقای رئیس متوجه باشند

که موقع عمل باید در نظر داشته باشند البته آقای مهندس فریور هم در نظر دارند ولی يك نکته دیگری را خواستم

عرض کنم که آقای دکتر مصدق هم تذکردادندما يك پیشنهاد ساده‌ای دارم برای يك شایعانی که داده شده رسیدگی شود پس

از آنکه رسیدگی شدو کمیسیون دید که يك کسی سوءاستفاده کرده است گزارش میدهد راجع باان نماینده ای که سوءاستفاده

کرده است گزارش میدهد راجع باان نماینده که سوءاستفاده پیشنهاد فرمودند مطابق قوانین مملکت رفتار میکند و این

پیشنهادها جز تضییع وقت چیزی دیگر نیست.

نمایندگان - رأی . رأی .

پیکنفر از نمایندگان - آقای مهندس فریور پیشنهاد خودشان را پس میگیرند.

مهندس فریور - بنده ابداً پس نمیگیرم.

ردّیس - همانطور که گفته شد قسمت اویش که مخالف آئین نامه است و قسمت دومش راهم باید رأی بگیریم.

دشتهی - خواهش میکنم مسترد بفرماید.

مهندس فریور - فعلاً پیشنهاد خود را پس گرفتم.

ردّیس - پیشنهاد آقای مجتبیائی قرائت میشود: برای تسریع در تشکیل کمیسیون و انقاد آن پیشنهاد

مینمایم اعضای کمیسیون از پنج نفر عضو اصلی و پنج نفر

علی البدل انتخاب شوند.

یمین اسفندیاری - احتیاجی باین پیشنهاد نیست در مدت سه ماه انفاقی نمیافتد.

تصمیم قانونی

راجح به تشکیل کمیسیون پنج نفری برای تحقیق و رسیدگی بشایعاتی که نسبت به بعضی از نمایندگان میدهدند. نظر باینکه شایعاتی دائر بداخله بعضی از نمایندگان مجلس شورای ملی در برخی از معاملات راجح بکالاهای انحصاری و اقدام برای تحصیل اجازه ورود پاره از اجناس وغیره سوء استفاده از مقام خود بمنظور انتفاع مادی درجراید انتشار میدیابد.

و نظر بازوم تحقیقات در اطراف شایعات و اتخاذ تصمیم شایسته نسبت بکسانیکه در صورت ثبوت شایعات مزبور مسئول و مستحق تعقیب خواهند بود.

مجلس شورای ملی طبق اصل ۳۳ از هتمم قانون اساسی کمیسیونی از ۵ نفر نمایندگان بازتاب مجلس تشکیل و مأمور میکند که تحقیقات جامع الاطرافی بعمل آورده و گزارش لازم را از تاریخ اتخاذ این تصمیم در ظرف یکماه به مجلس شورای ملی تقدیم نماید.

دولت مکلف است کلیه اسناد و اطلاعات و وسائل تحقیق را در اختیار کمیسیون بگذارد.

قبصره - مورد اتهام منحصر به اجناس انحصاری نبوده و بهر اتهامی که مبنی بر سوء استفاده مادی است رسیدگی شود.

تصمیم قانونی بالا در جلسه بیست و هفتم دیماه یکهزار و سیصد و بیست و سه بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است.

رئيس مجلس شورای ملی - سید محمد صادق طباطبائی.